ORAS

Panašu į perkūniją, temperatūra iki 85°. Saulė teka 5:45, leidžiasi 7:51

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII · Kaina 5c · Chicago 8, Ill. · Trečiadienis, Gegužės-May 4 d., 1955 m. · Price 5c · 105

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave Gr.

JAV SKIRIA PIETU VIETNAMUI $417,000,000

AUSTRIJA NEIŠDUOSIANTI SOVIETAM 48,000 ANTIKOMUNISTŲ PABĖGĖLIŲ

JAV, Anglija ir Prancūzija dar iki 1953 metų pabaigos buvo numojusios ranka į pabėgėlius

VIENA, Austrija. — Austrijos užsienio reikalų ministeris Figl ir vidaus reikalų ministeris Helmer iškilmingai pasižadėjo neišduoti tų 48,000 antikomunistinių pabėgėlių, kurie dabar gyvena Austrijoj ir į kuriuos sovietai tiesia kaip tiesę savo nagus.

Iš jų 32,000 yra iš Sovietų S-gos ir 16,000 iš kitų komunistų kraštų.

Baimė dėl pabėgėlių išdavimo pasireiškė, kad iš Maskvos grįžo Austrijos delegacija, susitarusi su Kremliaus valdžia dėl taikos sutarties sudarymo. Spėliojant, kad be didesnių nuolaidų sovietams, austrai vargu būtų išsiderėję Maskvoj sutikimą sudaryti taikos sutartį, pradėta kalbėti ir apie pabėgėlių pardavimą.

Vakarai turi pakeisti savo elgesį

Tikroji padėtis yra tokia: Austrija yra pasiryžusi daryti, ką gali, kad išsaugotų pabėgėlius nuo komunistų nagų.

Iš kitos pusės trys vakarų didieji gali viską padaryti, bet dar nežinia, kiek jie yra linkę daryti dėl pabėgėlių apsaugos.

Buvo sutikę pabėgėlius išduoti

Austrijos taikos sutarties projektas buvo pradėtas redaguoti tuoj po karo, esant vakarams vis dar dideliems sovietų draugams.

Bet svarstant sutarties projektą, juo vėliau, juo daugiau nesutarimų pasireiškė tarp II pasaulinio karo sąjungininkų. Austrijos taikos sutarties reikalu buvo surengta apie 300 visokių visokiausių posėdžių. Vakarų valstybės sutarties projekte rasdavo vis daugiau paragrafų, kurie būtų reiškę sovietų laimėjimą ir vakariečių pralaimėjimą.

Tarp sutarties paragrafu Austrijos taikos sutarties projekte vakariečiai neįžiūrėjo, o gal nenorėjo įžiūrėti, kad sovietams turi būti grąžinami visi karo ir pokarinio meto pabėgėliai Austrijoj.

Taip galvota ir 4 didžiųjų konferencijoj 1953 m.

Paskutinį kartą 4 didieji svarstė Austrijos taikos sutarties projektą 4 užsienio reikalų ministerių konferencijoj Berlyne 1953 metų rudenį. Vakariečiai užprotestavo prieš daugelį sutarties projekto punktų. Bet pabėgėlių grąžinimo klausimas buvo paliktas kaip tuoj po karo įnešė Molotovas — kad jie turi būti grąžinti ten, iš kur pabėgę.

Sustojo prie 16 straipsnio

Pranešime iš ambasadorių konferencijos Vienoj Austrijos taikos sutarties reikalu sakoma, kad sutartis, JAV ambasadoriui pareikalavus, persvarstoma pastraipsniui. Pirmieji 15 straipsnių persvarstyti ir kaip ir priimti. Bet priėjus prie 16-to straipsnio apie antikomunistinių pabėgėlių grąžinimą, prieita nuomonių skirtumo ir padaryta pertrauka.

Atrodo, kad trys vakarų didieji, pasigirdus Amerikoj ir visame laisvajame pasaulyje protestų balsų, susimąstė ir apie tų 48,000 pabėgėlių likimą, jei jie būtų išduoti komunistams. Austrijos vyriausybės nariai taipgi paskubėjo pranešti savo humanišką nusistatymą, įspėjant, jei pabėgėliai bus išduoti, kaltė kris kai kam, tik ne austrams.

IŠ VISO PASAULIO

Jankiai apmokys anglus

LONDONAS. — Nuo liepos mėnesio Amerikos karininkai pradės apmokyti parinktus anglų lakūnus kovoti Amerikos atominiais ginklais. Apmokymas užtruks nuo 6 iki 10 mėnesių.

CARE siuntiniai į R. Vokietiją

BERLYNAS. — Susitarus su Rytinės Vokietijos valdžia, atnaujinamas CARE pakietėlių siuntimas į sovietų zoną. (CARE atstovybė Chicagoj yra 189 W. Madison St.).

Atvyksta Burmos premieras

RANGŪNAS, Burma. — U Nu, Burmos ministeris pirmininkas, gegužės 28 d. išskrenda į Jungtines Valstybes. Pereitais metais U Nu, grįžęs iš Peipingo, norėjo atvykti į Washingtoną "sutaikinti" JAV su komunistine Kinija. Buvo atsakyta, kad jis Washingtone nepageidaujamas. Burma priklauso Azijos neutraliųjų valstybių (Kolombo) blokui.

Belaisviai propagandoj

SEOUL, Korėja. — Neutralios zonos pasieny rasta numesta knyga, parašyta vardu tų 20 Amerikos karo belaisvių, kurie atsisakė grįžti namo. Knygoj plačiai aprašytos iškeltos bylos tiem amerikiečiams, kurie bendradarbiavo nelaisvėj ir buvo nuteisti grįžus namo.

Žemės drebėjimas Kinijoj

PEIPINGAS. — Kinijos radijas pranešė, kad Sikiang-Tibeto srity neseniai įvyko žemės drebėjimas, užtrukęs 2 minutes. Žuvę 39 žmonės ir 142 sužeisti.

Graikai prašo pagalbos

ATĖNAI. — Graikijos užsienio reikalų ministeris Stephanopoulos kreipėsi į Jungtines Valstybes, prašydamas didesnės medžiaginės pagalbos padėti gyventojams, nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Volos uostamiesčio srity.

Kongreso vadai Baltajame name

Prezidentas nušvietė savo užsienio politiką

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Eisenhoweris buvo pakvietęs abiejų partijų vadus senate ir atstovų rūmuose. Prezidentas jiems nupasakojo dabartinius vyriausybės rūpesčius užsienio politikoj, kaip Formozos, Indokinijos, derybų su komunistais ir kitus aktualiuosius klausimus.

Linden Johnson (dem. Tex.), daugumos vadas senate, išėjęs iš pasitarimų, pasakojo korespondentams, kad jis susidaręs įspūdžio, jog ne kuris iš anksčiau minėtų klausimų nekelia tiesioginės ir greitos krizės.

— **Gaudant banditą,** pagrobusį banko kasininką Harry Waldhueser, 63 m., Kampsville, Ill., žuvo ir kasininkas, ir pats banditas Thomas Underwood, 26 m.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Mrs. Lavina Christensen Fugal iš Pleasant Grove, Utah, neseniai išrinkta 1955 m. "Amerikos motina", buvo pasveikinta prezidento Eisenhowerio, kai jį atsilankė į Baltuosius Rūmus. Mrs. Fugal yra 75 metų amž. našlė, turinti 8 vaikus. Centre sen. Watkins iš Utah.

Prūsų Lietuva 10 metų rusų valdžioje

Kai maždaug prieš dešimtį metų raudonosios armijos masės riedėjo į Berlyno pusę, kai vėliau Potsdamo konferencijoje Stalinas pareikalavo Rytprūsius galutinai atskirti nuo Vokietijos, dalį atiduodant lenkams, o dalį priskiriant prie Sovietų Sąjungos, visas pasaulis buvo įsitikinęs, kad Prūsų Lietuva niekur kitur nebus priskirta, kaip prie Lietuvos.

Iš buvusių Potsdamo konferencijos dalyvių atsiminimų ir šiaip žymių pasaulio politikų žinoma, jog ir Potsdamo konferencijos daug dalyvių nelaukė kitokios istorijos eigos, kaip tik šios: lietuvių apgyventoji Rytprūsių dalis, taigi, iš seno vadinama Prūsų Lietuvos sritis, niekur kitur negali būti prijungta, o tik prie Lietuvos.

Tačiau tikrovėje Maskva tariamą "brolišką" Lietuvos respubliką šiuo atžvilgiu apiplėšė. Išdygo vadinama Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritis, ir Prūsų Lietuva į pietus nuo Nemuno beatodairiškai buvo įjungta į Sovietų Sąjungą. Iš pradžių ją nuo Lietuvos administracinio vieneto atskyrė net aklina siena; tik vėliau toji siena buvo sušvelninta, ir dabar Lietuvos gyventojai gali palyginti lengvai susisiekti su Prūsų Lietuva. Tačiau vykdami į ją, jie vyksta kaip į kitą respubliką.

Laikas nuo laiko buvo girdėti, kad Maskva ruošianti Prūsų Lietuvai kažką naujo. Būk planuojanti sustiprinti to krašto lietuvišką pobūdį. Prūsų Lietuvos lietuvių atstovams, esą, duosianti net vietas aukščiausioje taryboje. Tačiau gandai liko gandais, o faktai rodo, kad ir per paskutinius rinkimus į aukščiausiąją tarybą Prūsų Lietuvos srities atstovais į aukščiausiąją tarybą parinkti vėl vieni rusai — nė vieno lietuvio. Prūsų Lietuva ir toliau tebelaikoma Rusijos dalimi.

Kodėl Maskva Prūsų Lietuvą prijungė prie Rusijos, o ne prie jos natūralaus kamieno, prie Lietuvos? Kodėl Maskva čia žengė tais pačiais imperializmo keliais, kuriais ėjo Rusijos carai, kryžiuočiai ir Prūsijos bei Vokietijos imperialistai? Atsakymas tik vienas: dabartinis rusiškasis imperializmas niekuo nesiskiria nuo buvusio rusiškojo imperializmo. O jei ir skiriasi, tai tik tuo, kad yra grobuoniškesnis, negu anas.

E.

— **Gen. George Marshall nesutiko ne už $1 mil. rašyti vienai leidyklai savo memoarų. Buvęs vyr. armijos štabo viršininkas, karo ir valstybės departamentų sekretorius, sako, kad istorinių požiūrių tokie užrašai, kurių negalima skelbti ištisai, yra beverčiai.**

Vėliausios Žinios

• • •

— Kongreso karinių reikalų komitetas pratęsė dar 2 metams gydytojų mobilizavimo įstatymą. Gydytojams, sutinkantiems tarnauti 5 metus, žadamos specialių studijų ir kitokios privilegijos.

— Vyr. štabo viršininkas adm. Radford nei nuneigė, nei patvirtino žinią, kad JAV steigia karinę bazę Formozoj. Radford pasakė, kad JAV karinė misija Formozoj bus žymiai praplėsta.

— 4 didžiųjų valstybių ambasadorių konferencijoj Vienoj kilo nesutarimai tarp 3 Vakarų šalių ir SSSR dėl dviejų klausimų: dėl antikomunistinių pabėgėlių repatriavimo ir dėl Austrijos kariuomenės dydžio nustatymo.

— Kinų komunistų pakrančių artilerija apšaudė nacionalistų salą Erthan Quemoy grupėj. Nacionalistai patyrę nuostolių ir užmuštais.

— Adm. Carney, laivyno viršininkas, patvirtino, kad JAV planuoja statyti daugiau ne tik povandenių laivų, varomų atomine jėga, bet ir viršvandeninių, ypač didžiųjų, kaip lėktuvnešių ir kautynių laivų (battleships).

— Komunistinė Kinija uždraudė svetimų kraštų ir draugiškų valstybių laivvams įplaukti į uostus priešais Matsu salas. Šie uostai paversti karinėmis bazėmis.

Nukrito keturi švedų lėktuvai

Visi 4 lakūnai nuskendo

STOCKHOLMAS, Švedija. — Keturi pačių švedų gamybos sprausminiai naikintojai rasti nukritę ir nuskendę Glottern ežere netoli Norčiopingo miesto.

Lėktuve buvo po vieną lakūną. Jie nukrito išsiformavę, kaip kad buvo pakilę skraidimų pratimams.

AMATININKAS PALIKO $360,000 — NE IŠ DARBO

MILWAUKEE, Wis. — Teisėjas Michael Sheridan paskelbė, kad miręs amatininkas Vincent Steck, 78 metų, paliko $360,000. Tuos tūkstančius jis uždirbo ne darbu, bet spekuliuodamas didžiųjų korporacijų akcijomis.

UNITED PRESS TELEPHOTO

Keturių Didžiųjų ambasadoriai Austrijoje pradėjo su Austrijos užsienio reikalų ministeriu Figl ruošti sutartį Austrijos nepriklausomybei atstatyti. Konferencija, kurioje dalyvauja JAV ambasadorius Llewllyn E. Thompson (viršuje), nuspręs, ar Austrija turės tapti suverenine valstybė, ar neutrali tarp Vakarų ir Rytų, ar pasilikti keturių pajėgų okupuota.

Komunistai grasina Formozai raketomis

Pasiruošimai Kinijos pakrašty

TAIPEH, Formoza. — Tautinės Kinijos agentai surinko naujų žinių apie komunistų ruošimąsi karui raketomis.

Kinijos pakrašty statomos raketų stotys, iš kurių paleistos raketos galėsiančios pasiekti ir Formozos salą. Darbas vykdomas prižiūrint sovietų raketų specialistams. Raketų esama ir vairuojamų, pačių moderniųjų, kurios galinčios gabenti ir atominius šovinius.

Prezidentas nebijo gubernatorių kalbų

Ragina diskutuoti ir pačius nemaloniausius klausimus

WASHINGTONAS, D. C. — Suvažiavusiems JAV 48 gubernatoriams į savo metinę konferenciją, prezidentas Eisenhoweris pasakė kalbą, ragindamas juos nevengti kritikos prieš federalinę vyriausybę, nežiūrint, kad kritika atrodytų ir nemaloni.

JAV valdžia esanti pagrįsta tokia sistema, kurioj fed. vyriausybė gali atlaikyti ir didelius užmetimus. Tie užmetimai, jei jais siekiama negerovių šalinimo ir administracijos aparato gerinimo, ne tik vengtini, bet dar pageidaujami, pasakė JAV prezidentas.

Dingo liudininkas prieš gengsterį

MIAMI, Fla. — Trijų pietinių valstybių policija ieško dingimo pėdsakus Charles Ferri, kuris turėjo liudyti mokesčių nuslėpimo byloj prieš Alberto Anastasia iš New Yorko.

Su Ferri dingo ir jo žmona. Jųdviejų ištaigingoj viloj užtikta kraujo žymių. Galimas dalykas, kad pora buvo nužudyta ir lavonai paslėpti.

Alberto Anastasia apie 1930 metus turėjo savo gaują, vadinama Murder, Inc., kuri žudydavo žmones už pinigus. Jo brolis Tony yra pabaisa "Waterfronte" — Brooklyno uosto krovėjų unijos, išmestos iš CIO už ryšius su gengsteriais, vadas.

AMERIKAI TVIRTAI REMIANT NGO D. DIEM, NUSILEIDŽIA IR PRANCŪZAI

Eisenhoweris prašo Kongreso vadus pritarti jo Azijos laisvųjų tautų paramos programai

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris antradienio konferencijoj su Kongreso vadais, išdėstė savo ateinančių metų programą užsienio draugiškoms valstybėms remti.

JAV vyriausybė patį didžiausią dėmesį yra nukreipusi į Azijos laisvąsias tautas. Šių šalių ūkinei ir karinei paramai numatyta daugiau kaip $3 bil. Didžiausia suma numatyta Pietų Korėjai ir antikomunistinei Indokinijos valstybei Pietų Vietnamui, kur dabar eina aršios ginkluotos ir politinės kovos. Pietų Vietnamui JAV vyriausybė yra paskyrusi $417 milijonų. Dabar JAV teikiamoji pagalba eis ne per prancūzų rankas, bet tiesiog Pietų Vietnamo vyriausybei, vadovaujamai Ngo Dinh Diem.

Prancūzija nusileidžia Amerikai

Iš Paryžiaus pranešama, kad Prancūzijos vyriausybė jau nebesipriešina JAV nusistatymui remti kovingą antikomunistinį premierą Diem. Prancūzai kalba, kad jau ir jie įžiūri, kad imperatorius Bao Dai, gyvenąs Prancūzų Rivieroj, yra maža vakariečių viltis kovoj už tvarką ir prieš komunistus Pietų Vietname.

Kai kurie prancūzų laikraščiai tačiau vis dar skleidžia Bao Dai propagandinę medžiagą apie Pietų Vietnamo revoliucinį komitetą (sudarytą iš partijų vadų ir įvairių sričių atstovvų). Esą du komiteto nariai dar neseniai buvę komunistų politiniai komisarai Šiaurės Vietname, ir aplamai visą šioji karinė taryba esanti persisunkusi komunistais.

Trečiadienis — sprendžiamoji diena

Trečiadienį Saigone susirenka vadinamasis revoliucinis kongresas. Premiero Diem vyriausybė pasiūlė susirinkimui apsvarstyti šiuos tris uždavinius: pašalinti imperatorių Bao Dai ir pasiskelbti respublika; sušaukti visos tautos seimą ir visiškai likviduoti Binh Xuyen padugnių gaivalų armiją ir jos pasipriešinimą.

Žuvo gen. Trinh Minh The

Tebevykstančiose kruvinose kovose su Xuyen piratų armija kautynėse žuvo premiero Diem ištikimas draugas gen. Trinh Minh The.

Šis generolas priklausė Cao Dai budistų sektos armijai, bet krizės valanda perėjo į vyriausybės pusę ir metė savo 2,500 ginkluotų vyrų prieš Xuyen banditinę armiją.

Binh Xuyen iš pradžių turėjo 5,000 vyrų, ginkluotų net tankais. Per paskutinių keturių dienų mūšius didžioji šios armijos dalis išmušta ir išblaškyta. Bet apie 2,000 Xuyen vyrų vis dar atkakliai mušasi Saigono priemiesty Cho Lon.

Prancūzai turi prie Saigono 35,000 vyrų armiją. Jie iš helikopterių seka pilietinį karą tarp vyriausybininkų ir Xuyen gaujų ir laikosi neutraliai.

John Dulles buvęs blogai suprastas

Nepritaria Bricker planui

WASHINGTONAS, D. C. — Senato teisių komitetas buvo išsikvietęs valstybės sekretorių John F. Dulles pasakyti aiškią nuomonę apie sen. Brickerio planą konstitucijai pakeisti.

Bricker deda ir toliau pastangas suvaržyti prezidento teises tarptautinėms sutartims sudarinėti.

Brickerio konstitucijos pataisos šalininkai argumentavo ir sekr. Dulles pareiškimais 1952 m., kada jis dar nebuvo vyriausybės kabineto nariu. Tada Dulles advokatų suvažiavime kalbėjęs, kad tarptautinės sutartys gali pažeisti pačią konstituciją. Dulles komitete dabar aiškino, kad jis buvo klaidingai suprastas. Jis savo kalboj turėjęs galvoj nuosavybės teisės pažeidimą tarptautinėmis sutartimis, o ne žmogaus teisių.

Priekaištauja JAV dėl varžtu prieš Europos išeivius

Tarptautinis komitetas neišpildo programos

GENEVA, Šveicarija. — Europiečių įkeliavimas į Jungtines Valstybes pagal 1953 metų pabėgėlių — imigracijos paramos aktą pasirodė žymiai sunkesnis, negu buvo tikėtasi. Dėl šių kliudymų nepasisekė išpildyti savo numatytos programos ir Tarptautiniam europiečių emigracijos komitetui, kalbėjo komiteto vicedirektorius Pierre Jacobson.

Tie patys įkeliavimo varžtai pasireiškė ir šiais metais. Komitetas manė, kad šiais metais bus galima įkurdinti užjūrių valstybėse 143,000 pabėgėlių ir šiaip išeivių. Ligi šiol iškeliavo tik 17,759 emigrantai, iš kurių į JAV pateko tik 1,435. Buvo skaičiuota, kad per 1955 m. JAV įsileis pagal minėtą aktą (be kvotų) 46,500 emigrantų.

Komitetas į direktorius išrinko vėl amerikietį, Harold Tittman,, buvusį JAV ambasadorių Peru valstybėj. Ligšiolinis komiteto direktorius ambasadorius Hugh Gibson mirė šių metų pradžioj.

Vakarų įgaliotinius kelia ambasadoriais

BONA. — JAV vyr. įgaliotinis Vakarų Vokietijoj Dr. James Conant (buvęs Harvardo universiteto prezidentas) lieka ir toliau atstovauti JAV interesus V. Vokietijoj. Bet po nepriklausomybės grąžinimo, Conant pavadintas JAV ambasadorium.

Prancūzijos vyriausybė taipgi paskelbė, kad nuo ketvirtadienio jos vyr. įgaliotinis Andre Francois-Poncet (buvęs prieš karą ambasadorium Berlyne) skiriamas Prancūzijos ambasadorium prie Bonos vyriausybės.

— **Chrysler Corp. prezidentas Colbert įrodinėjo Prekybos rūmų suvažiavime, kad per ateinančius 20 metų Jungtinėse Valstybėse nenusimato jokios depresijos, o tik ūkinės gerovės kilimas.**

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

BUDRIKO

3241 So. Halsted St.

NAUJŲ BALDŲ

3 aukštai ant 6 lotų!

PILNIAUSIAS Namų Įrengimas

Naujų stilių ir medžiagų. Pullman, Kroehler, Simmons, Sealy, General Electric, Philco, RCA Victor, Frigidaire, Admiral, Zenith, Douglas, Bassett, Lees.

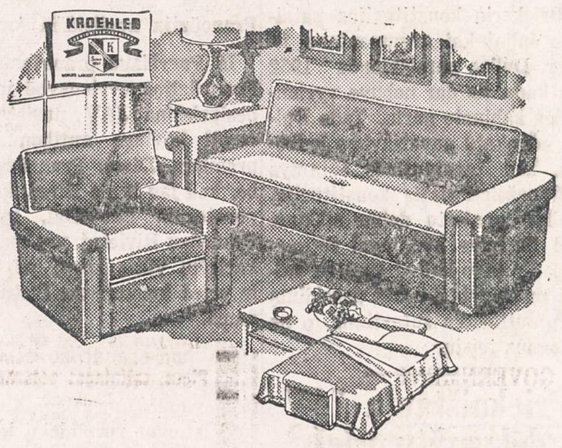

DIDELI SUTAUPYMAI

4 gab. Double Dresser miegamojo setas. Buvo $188	Dabar	$ 98.00
2 gab. Parlor setai. Buvo $169	Dabar	88.00
Studio Couches. Buvo $89	Dabar	44.00
Hollywood lovų komplektas	Dabar	28.00
Plastikos Head Boards	$3 ir	aukš.
Sulankstomos plieninės Rollaway lovos, komplektas	Dabar	14.00
Puikūs medvilnės matracai, įvairaus dydžio	Dabar	9.95
Innerspring matracai. Buvo $28	Dabar	15.00
5 gabalų Chrome Dinette setas	Dabar	38.00
Gaziniai pečiai. Buvo $72	Dabar	44.00
Elektriniai pečiai, vartoti	Dabar	44.00
Hotpoint elektriniai pečiai, vartoti	Dabar	54.00
Maytag plovyklos, vartotos	Dabar	28.00
Maytag plovyklos, aluminijaus, vartotos	Dabar	34.00
Nauja Taylor Junior plovykla	Dabar	42.00
Naujas General Electric šaldytuvas, 8 kub. pėdų Pilno plačio Freezer. Buvo $225	Dabar	144.00
Frigidaire naujas šaldytuvas	Dabar	144.00
Mažas vartotas Frigidaire	Dabar	44.00
Naujos plastikos TV kėdės, nupigintos	Dabar	6.00
Hoover elektriniai dulkių valytuvai. Buvo $39	Dabar	19.00
Eureka, General Electric arba Hoover Tank Type dulkių valytuvai. Buvo $79	Dabar	39.00
Credenza, Plastic Covered Case. Buvo $42	Dabar	12.00
Maži aliejaus šildytuvai. Buvo $30	Dabar	16.00
Angliniai šildytuvai. Buvo $42	Dabar	19.00
Grynų vilnų blanketai. Buvo $12	Dabar	4.00
30x36 dydžio kaurai	Dabar	98 centai
6x9 kaurai. Buvo $24	Dabar	12.00
9x12 kaurai. Buvo $38	Dabar	17.00
9x12 vilnų kaurai. Buvo $69	Dabar	34.00
9x12 Linoleum. Buvo $9.00	Dabar	4.00

LENGVI ĮMOKĖJIMAI

Krautuvė atidara ir nedėliomis nuo 11 iki 5 valandos. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 South Halsted Street
Tel.: CAlumet 5-7237

Paklausykit Budriko Radio Valandos ketvirtadienį 6 val. vakare.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. — Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

URBA — Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS — Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. — RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Steponas C. Lackawicz
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. — Tel.: OL 2-5215

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

PRISIMINIMŲ SŪKURIUOSE

SU JUOZU GLAVESKU BESIŠNEKANT.

Brooklyne, N. Y., 135 Milford St., svečiavaus pas Juozą Glaveską, "Keleivio", "Naujienų" korespondentą, dabar vienbalsiai išrinktą Lietuvių siuvėjų unijos tarybos drektorium. Žodis po žodžio, ir mudu nejučiomis atsidūrėme Bartininkų apylinkėje, Prūsų pasienyje. Jaunų dienų prisiminimai mudu gulte užgulė.

Vilkaviškio apskritis vienas tiršèiausiai gyvenamų. Čia viename kvadratiniame kilometre gyventa 71 asmens, o Lietuvos vidurkis buvo 48 gyventojai viename kv. km. Nepriklausomybės metais čia iš bendro 9147 žemės ūkio sodybų skaičiaus didesnę pusę (57%) sudarė nuo 1 iki 10 hektarų ūkių savininkai. Tokių visoj Lietuvoje iš bendro 274,815 žemės ūkio sodybų skaičiaus buvo 45%. Vidutinių ūkininkų nuo 10 iki 30 ha žemės Vilkaviškio apskrity būta 33%, o per 30 ir 50 ha — 8 %, arba iš viso 718 sodybų, tai yra stambių ūkininkų. Taigi, Vilkaviškio apskritis žemės ūkio požiūriu buvo darbo ūkininkų gyvenamas kraštas. Žmonės čia gyveno pasiturinčiai. Lietuvos nepriklausomybės metais viename šimte ha žemės plote ganėsi 29 raguočiai, jų tarpe 18 melžiamų karvių, 49 kiaulės, 32 avys ir 19 arklių. Apskrity veikė 94 pradžios mokyklos, kuriose mokėsi per 10 tūkstančių mokinių. Aukštesniųjų mokyklų buvo trys, veikė ir viena amatų mokykla. Tose visose mokyklose vien tik mokytojų darbavosi arti trijų šimtų. Visame apskrityje buvo 20 gydytojų ir veikė trys ligoninės.

Tai vis Lietuvos nepriklausomybės metų laimėjimai. Bet ir anais caristinės maskolių okupacijos metais Vilkaviškio apskritis buvo vienas šviesesnių, vienas turtingesnių. Mat, pasienis, čia per sieną ir slapta spauda greičiau patekdavo; čia ir darbo vaisius buvo lengviau ir geriau parduoti anapus sienos — Prūsų Lietuvoje.

1905 metais, Lietuvai sukilus, Vilkaviškio apskrities žmonės sukilime uoliai pasireiškė, ypač jaunimas. Juk iš čia kilę tokie vyrai, kaip J. Basanavičius, Vincas Kudirka, Vincas Mickevičius ir iš to krašto kilęs Pijus Grigaitis, Juozas ir Petras Rimšai ir daugelis kitų. Vadinasi, anksčiau ir vėliau čia ruošeno lietuviškoji kovingoji mintis — atsispirti maskoliams.

Leiskme kalbėti Juozui Glaveskui:

— Prisimenu 1907-8 metus. Tada tik geras pusbernis buvau. Nors jau siautė reakcija, nors jau sukilimas buvo numalšintas, bet žmonių atsparumas nebuvo palaužtas. Į mano Bartininkų apylinkę pareidavo iš Amerikos 10-12 "Keleivio" egzempliorių, be to, dar gaudavome J. Šliupo leidžiamą "Laisvąją Mintį" šalia kitų laikraščių, tada ėjusių Lietuvoj. "Keleivis" anuomet kai kurių apylinkės bažnyčios tarnų buvo keikte keikiamas. Jį vadino žydų laikraščiu ir grąsino, kad kas jį skaitys, nebus priimtas išpažinties. O vienok "Keleivio" gauti numeriai ėjo iš rankų į rankas. Prisimenu, buvo ir šviesių kunigų. Štai toksai vikaras Radžiūnas nesirūpino, kas ką skaito. Jis buvo suorganizavęs chorą. Vieną kartą jis pamatė mane skaitant J. Šliupo knygą "Tikyba ir mokslas". Paprašė ją perskaityti. Daviau. Kai perskaitė, nė pusės žodžio nepasakęs, man grąžino atgal. Tokių šviesių kunigų anuomet būta ir daugiau. Dabar smagu juos prisiminti.

— Ar jaunimas anuomet veikė organizuotai? — klausiu J. Glaveską.

— O kaip gi, mūsų apylinkėj veikė socialdemokratų grupė. Aišku, veikė slaptai. Toji mūsų grupė turėjo savo slaptą knygynėlį. Buvo daugiau kaip trys šimtai knygų. Apie šio knygynėlio veikimą plačiai žinota, bet niekas policijai neįskundė. Net vienas lietuvis policininkas, Kizlaitis, ir tas naudojosi to knygynėlio knygomis ir vėliau prisidėjo prie sicialdemokratų grupės. Būta sąmoningo, žinančio ką daryti vyro. Panašių slaptų knygynėlių mūsų apylinkėje buvo daugiau. Juos padėjo organizuoti Albinas Rimka iš Lankeliškių. Jis buvo "Lietuvos Ūkininko" redaktorius, o Lietuvos nepriklausomybės metais buvo Vytauto Didžiojo Universiteto profesorium Kaune. Albinas Rimka taip Amerikoje ir čia redagavo "Jaunąją Lietuvą". Mūsų, socialdemokratų, grupė leido ranka rašytą laikraštuką "Ratelį". Laikraštukas buvo redagojamas K. Eidukevičiaus ir Prano Žilinsko iš Sausininkų. Jo bendradarbiais buvo Kijauskas iš Šilbalių; jis buvo atvykęs Amerikon, o čia išvažiavo į SSSR ir nuo komunizmo išsigydęs grįžo Lietuvon.. "Ratelin" daug kas mūsų rašė. Jis apyilnkėje buvo plačiai žinomas ir mėgiamas. Socialdemokratų grupei priklausė, knygynėliu naudojos ir "Rately" bendradarbiavo dar šie jaunieji, kuriuos prisimenu: Bronius Žilinskas iš Lankeliškių, A. Žilinsko knygų platintojo, Literatūros Fondo dalyvio, dabar Brooklyne gyvenančio pusbrolis; trys broliai Počiai iš Keturvalakių, vienas jų vadovavo visą apskrities socialdemokratų veiklą; Jakimavičius iš Vaitų; Vaziliauskas — Vasius iš Vaitų, dabar "Tėvynės" redaktorius; ūkininas Buivytis iš Bartininkų; J. Petraitis, dabar "Vienybės" bendradarbis; Martinkaitis iš Gražiškių ir kiti, kurių pavardžių neprisimenu.

— O kuriais metais apleidai Lietuvą? — klausiu.

— Čia atvykau 1913 m. lapkričio 19 d. Kitais metais jau pradėjau veikti lietuvių socialistų sąjungos kuopoj Brooklyne. Veikimas buvo gyvas, našus. Mes tada uoliai platinom "Keleivį". Jis čia turėjo daug skaitytojų. Buvo labiausia gaudomi tie jo numeriai, kur būdavo kas nors parašyta iš vietos lietuvių gyvenimo. Be manęs, tada iš Brooklyno "Keleivin" korespondencijas rašė: V. Paškevičius, pasirašydavo V. P. ir kitaip; Pr. Raškinis, dabar gyvenąs Kalifornijoj; A. Žilinskas, dabar gyvenąs Brooklyne; Z. Kelmelis, jis 1922 m. išvyko Lietuvon, ir jo likimas man nėra žinomas; aš, rašydamas "Keleiviui" seniau, pasirašydavau Kalniečiu, Žardžiu, P. S—tis ir kitaip. Z. Kelmelis vienas pirmųjų pradėjo pulti 1918-19 metais Lietuvių socialistų sąjungoj pasireiškiančius vadinamuosius "kairiuosius", vėliau išvirtusius į bolševikus. Buvo laikai, buvo įdomus metai. Ana, "Keleivio" Broklyne, N. Y., kai kurie laikraščių pardavinėtojai parduodavo iš karto po tris šimtus ir daugiau kopijų. Skaitė jį ir mėgo. Buvo tokių, kurie keikė, bet neiškentė jo neskaitę. Ir mes buvome kiti: jaunesni, judresni, veiklesni...

Prisisotinus prisiminimais, mudviejų pasikalbėjimas su J. Glavesku pradėjo laidžioti, kabinėtis prie dienos įvykių. O kas iš arčiau visuomet taip gražiai neatrodo, į ką žvelgi iš didesnių tolumų, o ypač kai iš šios Atlanto pusės žvelgi ten, kur paliko mūsų jaunos dienos — į Lietuvą... Pradėjo trūkinėti mudviejų pašnekesys, o jau ir reikėjo skirtis.

Mudviejų pašnekesį palydėjo Jonas Valaitis, taip pat kilęs iš tos apylinkės, uolusis visuomenininkas, socialdemokratų veikėjas, ir A. Žilinskas, iš ten pat kilęs, J. Valaičio kaimynas, knygnešys, buvęs šaunus medžiotojas, socialdemokratų veikėjas, spaudos platintojas.

J. Vlks.

Vinco Krėvės kelionė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje". Šį įdomų aprašymą ir V. Mykolaičio, V. Maciūno, A. Senno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina $1.00.

Užsakymus adresuokite:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubo susirinkimas įvyks ketvirtad., gegužės 5 d., 7:30 val. vak. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Po susirinkimo įvyks "Motinų pagerbimas".
—Nellie Wilcop, nut. rašt.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadieni, gegužės 4 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. —A. Kaulakis, nut. rašt.

Morning Star Klubo susirinkimas įvyks ketvirtadieni, gegužės 5 d., 8 val. vak., 3600 W. North Ave., Chicago. Nariai prašomi atvykti laiku, nes bus svarstoma daug dalykų.
—Sekr. A. Walskis.

Upytės Draugiškas Klubas šaukia eilinį susirinkimą ateinantį šeštadienį, gegužės 7 d., 8 val. vak. Vainuto svetainėje, 4256 S. Maplewood Ave. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti. —A. B.

SLA 226 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 4 d. vakare įprastinėj vietoj, 3600 W. North Ave. —K. Č.

Eržvilko Draugiško Klubo susirinkimas įvyks trečiadieni, gegužės 4 d., 7:30 val. vakare Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi dalyvauti.
—Nellie Wilcop, nut. rašt.

Š. m. gegužės 4 d. (trečiadieni), 8 val. vak. kviečiamas Balfo 14 Cicero skyriaus narių susirinkimas Šv. Antano parapijos salės bibliotekos kambaryje, Cicero, Ill. Maloniai prašomi skaitlingai dalyvauti. —Valdyba.

FRANK ALKIMOVICZ

gyv. 4206 So. Fairfield Ave. LA 3-4591

Mirė 1955 m. gegužės mėn. 1 d., 6 val. vakaro, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kražių parapijoje, Gevelių kaime. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Fannie (pagal tėvus Barthelemy, pagal pirmą vyrą Samoška), dvi podukros: Violet Neyman, žentas Edward; Stella Lemon, žentas Jake; posūnis Raymond Samoška, marti Ann; septyni anūkai, brolio sūnus Al. Alkim, C. W. O., U. S. A., jo žmona Yolanda ir jų šeima; švogerka Johanna Alkimovicz, krikšto duktė Bernice Alkim, brolio duktė Sophie Bistras ir jos šeima; trys pusbroliai: Kostantas Balakavičius ir žmona Marijona, jų sūnus Bernard ir jų trys dukterys, vienuolės-kazimierietės: sesuo M. Konstancija, sesuo M. Euchristina ir sesuo M. Immaculata; Mike Balakavičius, jo žmona Anelė ir jų šeima; Gabriel Balakavičius, pusseserė Stephanie Petrauskas ir jos šeima ir kiti giminės bei pažįstami.

Velionis priklausė Zarasiškių Klubui.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadieni, gegužės mėn. 5 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Frank Alkimovicz giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

ŽMONA, PODUKROS, ŽENTAI IR KITI GIMINĖS.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: LAfayette 3-0440.

Skaitytojų Balsai

NEAIŠKI IR ĮTARTINA KRITIKA

Spaudoje ir viešose kalbose dažnai skaitome ir girdime užmetimus mūsų politinėms partijos bei partinio nusistatymo žmonėms. Bendrai paėmus beveik kone visi šie "nusiskundimai" yra bendro pobūdžio tik nurodoma, kad mūsuose esąs perdidelis partiškumas kas kenkiąs bendram reikalui. Tas įkiriai kartojama visą laiką.

Nuomonių skirtumai tarp partijų yra ir jie turi būti, nes tai yra natūralus dalykas. Jei visų partijų nuomonės visais klausimais sutaptų, tai jos nustotų savo reikšmės. Žinoma, tokie ginčai turėtų būti savo ribose ir išskirti iš bendrųjų tautos reikalų. Kad būtų statomi partiniai reikalai "aukščiau" už viską, kad partiniai ginčai kenktų bendram tautos reikalui aš bent to nematau.

Jei kas meta viešai šešėlį organizuotai visuomenei, tai tas turėtų aškiai pasisakyti, ko jis nori. Ar jis neigia šių organizacijų principus? Ar jie nori tik nurodyti jų atskiras klaidas? Tai yra du visai skirtingi klausimai. Pirmuoju atveju galima būtų pasikalbėti, o antruoju — galima būtų atremti priekaištus ir jei faktinai būtų mum nurodomos klaidos galima būtų stengtis jas atitaisyti.

Kalbant šituo klausimu ir kad jis būtų aiškesnis mums reikalinga politines partijas atskirti nuo kitų organizacijų. O atskirti visai nėra sunkus dalykas. Organizacijos programa ir joje išdėtsyti tikslai parodo jos veidą. O pagaliau nėra reikalo gilintis ir į tai, nes jei organizacija yra politinė partija, tai ji taip save ir vadina. Slėpti savo tikrąjį vardą arba naudoti priedangą būtų veidmainiavimas, kas galėtų kenkti organizacijai ir iš viso tas nepraktikuojama politinių partijų veikloje.

Mes turime organizacijų, kurios nesivadina save politinėmis partijomis, kad jos turinčios kitus tikslus, bet jos politiniame gyvenime dalyvauja labai aktyviai. Iš jų pačių pareiškimų ir platesnių išvadžiojimų darosi aišku, kad šios organizacijos nėra politinės partijos, nes neturi pagrindinių pažymių. Kodel jos aktyviai dalyvauja politiniame gyvenime? Klausimas nėra aiškus. Už šių organizacijų veiklą šia prasme politinės partijos negali imti atsakomybės.

Pagal demokratinius principus ir nusistovėjusią tvarką vadovauti polititikoje ir sudarinėti tuo reikalu organus gali tiktai pol. partijos, kitos organizacijos čia negali kištis.

Pagaliau tenka pastebėti iš kur ir kas nuolatos puola pol. organizacijas ir šmeižia jų atskirus veikėjus. Ugi daugumoje antidemokratai, jų organizacijos ir spauda. Nes tuo jie netiesioginiai nori pakenkti demokratiškumui. Jų tikslai nėra partiniai ir bendrai ne organizaciniiai, bet asmeniniai. Jie tiktai asmeninius reikalus stato auščiau visko. Ar tai yra naudinga. bendram reikalui? Pasidarys išvadas pats skaitytojas.

Mūsų demokratinė visuomenė yra tai vyriausioji institucija, kuri sugebėjo iki šiol šiais klausimais padaryti teisingas išvadas. Reikia tikėtis, kad tai ji padarys ir ateityje.

J. Malonis

Detroit, Mich.

50 metų sukaktuvės

Leonardas Juozūnas ir Natalija Ramanauskaitė susituokė Lietuvoje 1905 m. ir iškeliavo į Angliją, Skotiją. Ten išgyveno 4 metus. Leonardas dirbo įvairius darbus, kokius tik galėjo gauti.

Kiek susitaupęs pinigų, 1909 m. atvyko į Detroitą, Mich. Ir čia, dirbdamas įvairius darbus, taupė pinigus, už kuriuos nusipirko namuką 9640 Graham St. Juodu išaugino 2 sūnus ir 4 dukras, kurie jau yra sukūrę savo šeimas.

Sūnų ir dukterų sumanymu, 1955 m. balandžio 16 d. buvo suruoštos tėvams jų auksinių vedybų minėjimas. Šv. Petro bažnyčioje kleb. Micevičius atlaikė pamaldas ir palaimino už gražų jų sugyvenimą. Paskui dalyviai susirinko Keller svetainėje, 9173 Keller at Leigh altrait. Po pusryčių svečiai grįžo pas Juozūnus į namus, kur vakare 6 val. rinkosi kviestieji svečiai. Buvo graži vakarienė, kurios metu griežė ir orkestras įvairius šokius. Dalyvavo apie 200 asmenų. Svečiai įteikė dovanų, sveikino Juozūnus ir linkėjo jiems ilgų ir laimingų metų. Svečių tarpe buvo ir švogeris Petras Bells su žmona ir kita giminaite, iš 7024 Plainvieves St. Louis, Matilda Barniškienė su vyru iš Chicagos (Juozūnai yra Matildos kaimynai iš Lietuvos).

Natalija ir Leonardas Juozūnai turėjo gyvenime įvairių sunkumų, bet dabar yra neblogos sveikatos ir gražiai atrodo. Ta proga palinkėjome jiems geros sveikatos ir metams užrašėme "Naujienas".

M. B-nė

Rockford, Ill.

Kartojamos pabaigtuvės

L. K. Draugijos Meno Megėjų horas, vadovaujamas energingo nuziko Linevičiaus, sezonui baigti stato gegužės 8 d., ateinantį sekmadienį, tą gražųjį Krumino 'Pabaigtuvių" veikalą.

Atsimenu tas linksmas Lietuvos kaimo jaunimo vakaruškas, kai augau 5 brolių ir vienos sesutės tarpe. Linksmiausios būdavo rugiapiūtės pabaigtuvės. Šeimininkai džiaugėsi, kad rugeliai užderėjo, kad bus duonelės, o darbininkai džiaugėsi, kad baigtas sunkiausias visų metų darbas. Ir plaukė iš jaunų krūtinių gražios liaudies dainos, pynėsi šokiai, pylėsi gėrimėlis, stalai buvo apkrauti sūriais ir kitokiais užkandžiais. O vėl: tie klajūnai "vengrų daktarai" slankioja vasaros metu po kaimus, nešiodami savo vaistus ir uždarbiaudami ne tik tais vaistais, bet ir pasakomis bei kitomis savo gudrybėmis. O štai čigonėlė, nuo savo būrio atsiskyrusi, žiūrėk, ir atsiradusi vakaruose, buria iš rankos ir uždarbiauja. Ir pašokti jai sekasi. O vėl tų šeimininkių nuoširdumas vaišinti savo darbininkus, jaunimo linksmumas, jų dainos, šokiai — taip artima lietuvio širdžiai.

Ciceros dainininkai atvažiuoja į talką ne rugelių kirsti, bet pabaigtuvėse dainuoti. Kurie matė "Pabaigtuves" pirmą kartą, neabejoju, norės ir vėl pamatyti ir pasiklausyti, nes jos žiūrovą perkels į gimtąjį kraštą, atnaujins jaunųjų dienų atsiminimus Lietuvoje. O kurie nematė, tai turi šį veikalą stengtis pamatyti, nes jis gal nebebus daugiau kartojamas. Muz. Linevičius įdėjo daug sielos ir darbo, daug triūso įdėjo shoristai ir šokėjai, kad žiūrovams perduotų tai, kas dėjosi Lietuvoje.

Iš kitų miestų ir miestelių lietuviai kviečiami atvažiuoti į "Pabaigtuves" geg. 8 d.

Žvalgas

KLAIDOS ATITAISYMAS

Š. m. gegužės mėn. 2 d. "Naujienų" straipsnelyje "Pas kariuomenės veteraną" įsivėlė korektūros klaida.

Išspausdinta — "Per praėjusius kelis metus nemaža skaitydavome apie lietuvį Kazį - Raimundą Mišauską . . ."; turi būti: . . . "apie lietuvį karį Raimundą Mišauską". Taip pat ir tolimesniame sakinyje vietoje "Kazys" turi būti — "karys".

Suaukoti drabužiai

Balfo sandėlyje gauti drabužiai, avalynė ir kiti daiktai 1955 m. balandžio mėnesį

Connecticut: Hartford, Balfo 12 skyrius 675 svarai, Waterbury, Balfo 137 skyr. 232 sv. ir Petrauskaitė 18 sv. Iš viso 925 sv.

Illinois: Chicago, Stanley Gudas 20.

Michigan: Detroit, Balfo 76 skyr. 265.

New Jersey: Bayonne, J. Jodzevich 20.

New York: Brooklyn, Naujokaičiai 16, A. Zailsky 8, T. Stučienė 18, S. Butkus 20, J. Tamas 46, O. Gražienė 25, D. Dumbrys 46, J. Šiugžda 30, A. Mileris 58, T. Katelė 7, B. Garunkštis 5, J. Kezys 28, Richmond Hill, V. Vaicekauskas 17, M. Kerpė 10, Rochester, Šv. Jurgio parap. 930. Iš viso 1, 264 sv.

Ohio: Cleveland, A. Styra 10.

Pennsylvania: Kingston, A. Kalinauskienė 17, Philadelphia, B. Gedeikis 46. Iš viso 63.

Rhode Island: Providence, Šv. Kazimiero parapija 45.

Iš NCWC 2,350. Iš viso 4,962.

Balfo vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems lietuvių šalpos reikalams.

Aukas ir daiktines dovanas siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York.

Taylorville, Ill.

Mirė naujienietė

Ona Barniškienė, tėvų pavarde Balašaitytė, gyv. 200 E. Palmer St., mirė š. m. balandžio 16 d. Paliko nuliūdusią dukterį Juliją Shivers, jos vyrą ir jųjų dukrelę Lindą. Liko taip pat Elizabeth Stepings ir jos vyras, marti Muriel Barniškis ir josios 2 sūnūs bei duktė Springfield, Ill. Liko dar sesuo Rozalija Pušlis bei jos vyras bei brolio sūnus Vytautas Balašaitis ir jojo šeima, gyv. Clevelande, Ohio. Chicagoje liko Matilda ir Baltrius Barniškiai.

Taip pat paliko ir tolimesnių giminių. Velionės laidotuvės įvyko balandžio 20 d. Po bažnytinių apeigu ji buvo nulydėta į Oak Hill kapines. Palaidota tarp vyro ir sūnaus. Vyras mirė 1948 m., o sūnus — 1953 m.

Velionė buvo "Naujienų" skaitytoja. Tą laikraštį ji labai mėgo. Prieš 25 metus B. Barniškis jiems užrašė "Naujienas" Kalėdų dovanos vietoje. Nuo to laiko Barniškiai pasidarė nuolatiniai "Naujienų" skaitytojai. Mirus Onos Barniškienės vyrui, ji prenumeratą atsinaujindavo pati iki mirties.

B. Barniškis

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau.. Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

5%

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 5-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - $53,000,000.00

ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

JONAS GRADINSKAS

Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas

"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"

J. G. Television, 944 W. 35th Place

Telefonas FRontier 6-1998

Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

LIETUVEI MOTINAI lietuviška dovana —

BIRUTĖS SALDAINIAI

BALTIC CO. BROOKLYN 11, N. Y.

D. Jurjonas, Chicago, Ill.

3524 South Halsted Street

Chicago 9, Illinois

DAnube 6-6887

DAINA TELEVISION

PARDAVIMAS-TAISYMAS

3130 S. HALSTED

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU

(MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli

NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.

Pigus, sąžiningas patarnavimas

Šaukite:

R. ŠERĖNAS

4546 SO. WOOD STREET

Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY

South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

★

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST

Chicago 29, Illinois

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Skaitykite "N-nas"

PASIRINK GERĄ VIETĄ SAVO SANTAUPOMS

- Universal Savings and Loan bendrovei sueina 32 metai nuo įsikurimo.
- Tikslas šios bendrovės yra suteikti galimybę taupytojams dėti savo santaupas: pirkimui nuosavybės, apsaugai nuo nedarbo, suteikti mokslą savo vaikams ir kitokiems reikalams.
- Čia visų indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
- Ši bendrovė yra narys Federal Home Loan Banko, kuris suteikia galimybę, reikalui esant, pasiskolinti dideles sumas iki 35% turto.
- Kiekvienas taupytojas yra savininkas šios bendrovės.
- Mokame augštus dividendus ant indėlių 2 kartus metams, o kas atlieka paskirstome į atsargas.
- Pinigai įdėti prieš 10 dieną neša dividendus už visą mėnesį.
- Suteikiame paskolas pirkimui namų ant ilgų ir lengvų išmokėjimų.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro. Automobilistams tuščias lotas šalimais.

Muz. STEPAS SODEIKA

"DAINAVOS"

Meno Ansamblio 10 metų veiklos sukaktuvinis

KONCERTAS

Dalyvaujant "Čurlionio" Ansambliui

š. m. gegužės mėn. 8 d. 3:30 val. p. p.

ORCHESTRA HALL

220 SO. MICHIGAN AVE.

PROGRAMOJE DALYVAUJA: "Dainavos" meno ansamblis ir taut. šokių grupė, "Čiurlionio" taut. meno ansamblis su taut. instrumentais ir abiejų ansamblių jungtinis choras. SOLISTAI: Metropolitan Operos baritonas Algirdas Brazis. SOLISTŲ KVARTETAS: Danutė Stankaitytė, Genovaitė Peškienė, Antanas Peškys, Jonas Vaznelis. Akompanuoja muz. Aleksandras Kučiūnas. Prie vargonų muz. Marija Mondeikaitė.

Taut. šokių vadovė: Irena Eidrigevičiūtė - Sprindienė.

Dirigentai: muz. St. Sodeika ir muz. Alfonsas Mikulskis. Bus išpildoma: Juozo Žilevičiaus Vytauto Didž. kantata, lietuvių liaudies ir harmonizuotos dainos.

ŠĮ KONCERTĄ SKIRIAME LIETUVĖS MOTINOS GARBEI

Chicagos ir apylinkių lietuvius nuoširdžiai kviečiame atsilankyti į mūsų sukaktuvinį koncertą.

L. M. ANSAMBLIS "DAINAVA"

Biletų kainos: $1.00, $2.00, $2.50, $3.00; ložėse—$4.00

BILETAI Į KONCERTĄ GAUNAMI ŠIOSE VIETOSE:

Dienraščio "NAUJIENOS" ir dienraščio "DRAUGO" redakcijose. BRIDGEPORTE—"Daina" Television, 3130 So. Halsted St. DAnube 6-6887. BRIGHTON PARK — ansamblio repeticijų vietoje Hollywood Inn, 2417 West 43rd Street. Telefonas: VIrginia 7-9780. MARQUETTE PARK — "Marginiai", 2511 W. 69th St. Tel. HE 4-5488. CICERO — Pareigių krautuvėje, 1445 So. 49th Ave. Tel.: TO 3-6591. EAST CHICAGO, IND.—pas E. Vilutį knygų kioskoje ir pas kun. Dr. P. Celiešių, 3905 Fir St. Koncerto dieną teatro kasoje nuo 1:30 val.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3. 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams ... $10.00
Pusei metų ... $5.50
Trims mėnesiams ... $3.00
Vienam mėnesiui ... $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ... 5c.
Savaitei ... 30c.
Mėnesiui ... $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams ... $9.00
Pusei metų ... $5.00
Trims mėnesiams ... $2.50

Užsieniuose:
Metams ... $11.00
Pusei metų ... $5.50
Trims mėnesiams ... $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Vokiečiai Atmeta Neutralizmą

Vakarinės Vokietijos vyriausybės atstovai padarė viešus pareiškimus užsienio spaudai, kad Federalinė Respublika, atgavusi suverenitetą (nepriklausomybę), nebus neutrali valstybė, kaip kad ketina būti Austrija, bet eis su Vakarais. Tokius pareiškimus padarė Dr. Heinrich von Brentano, krikščionių demokratų vadas federaliniame parlamente (bundestage), numatytas užsienio reikalų ministerio postui Dr. Adenauerio kabinete, ir Georg Kiesinger, kuriam bus perduotos parlamentinio vado pareigos.

Krikščionių demokratų koalicija su kitomis trimis partijomis turi daugumą bundestage ir bundesrate (federaliniame senate).

Aukščiau paminėtieji valdančiosios partijos atstovai, be to, pasakė, kad Bonnos vyriausybė nesitars atskirai su Sovietų Sąjunga dėl Vokietijos suvienijimo, nesieks diplomatinių santykių su Sovietų Sąjunga, nepasitarusi su vakariniais sąjungininkais ir negavusi jų pritarimo, ir neatidėlios apsiginklavimo.

Šitie pareiškimai turi būti labai nemalonūs Maskvai. Ketverius metus ji kovojo, kad vakarinė Vokietija nesidėtų su Vakarais ir nesiginkluotų. Okupavę rytinę Vokietiją ir neteisėtai pavertę ją satelitine valstybe, Rusijos bolševikai tikėjosi galėsią vokiečiams diktuoti, priverčiant juos arba pasilikti nuginkluotais, arba užimti neutralią poziciją tarp Vakarų ir Rytų.

Buvo ir Amerikoje nemaža žmonių, kurie manė, kad nėra galimybės išplėšti Vokietiją iš bolševizmo nagų. Ką Vakarai gali pasiūlyti vokiečiams? Tik pinigų. Bet vokiečiams užvis labiausia rūpi krašto suvenijimas, o to pasiekti neįmanoma be Maskvos sutikimo.

Atrodė, kad išeitis iš tos padėties tėra tik viena: kapituliuoti prieš Maskvos valią — arba pasyviai laukti, kol ji "susimylės" ir grąžins laisvę rytinės Vokietijos gyventojams.

Vietoje to, Jungtinės Valstybės su savo sąjungininkų pritarimu Europoje pasiūlė vokiečiams, gyvenantiems vakarinėse zonose, steigti savo valstybę. Ji buvo įsteigta. Po to sekė sumanymas, kad ši vokiečių respublika įeitų į bendrą apsigynimo sistemą su Vakarais ir apsiginkluotų.

Vakarinė Vokietija šituos sumanymus priėmė ir jie tapo patvirtinti ištisa eile sutarčių tarp vokiečių respublikos ir Vakarų. Sovietų Rusijai nepasisekė uždėti savo jungą vokiečių tautai.

Tiesa, Kremlius dar tebelaiko geležinėsę replėse apie 18 milijonų vokiečių, gyvenančių rytinėje zonoje, bet jisai rizikuoja, kad tie vokiečiai kada nors sukils ir jų tautiečiai ateis iš vakarų jiems į pagalbą.

Be to, šis rytinės Vokietijos pavergimas yra aiški skriauda ir neteisybė. Ilgą laiką ginti tokią smurto politiką nebus galima. Vakarinė Vokietija, atgavusi nepriklausomybę, nepraleis nė vienos progos šitam smurtui kelti viešumon. Bonnai nėra reikalo ieškoti malonės pas rusus. Eidama su vakarinėmis demokratijomis, ji jausis saugi.

APŽVALGA

STEIGIAMOJO SEIMO SUKAKTIS

Šio mėnesio 15 d. sukaks lygiai 35 metai, kai susirinko laikinojoje Lietuvos sostinėje Kaune visų Lietuvos žmonių laisvu balsavimu išrinktas Steigiamasis Seimas, kuris pirmajame savo posėdyje paskelbė, kad *nepriklausoma Lietuvos valstybė jau atstatyta*, t.y. kad 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės Deklaracija įgyvendinta, ir priėmė trumpą laikiną konstituciją.

Steigiamojo Seimo sukaktis bus plačiai paminėta spaudoje ir susirinkimuose, Jungtinėse Valstybėse, Pietų Amerikoje, Europoje ir kitur.

Laisvajame pasaulyje dabar gyvena keliolika buvusiųjų Steigiamojo Seimo narių: 8 kr. demokratų bloko atstovai, 7 socialdemokratai ir 6 valstiečiai liaudininkai.

Tautininkų nėra nė vieno, nes nė vienas jų nebuvo į Steigiamąjį Seimą išrinktas: nei A. Smetona, kuriam Lietuvos Taryba buvo suteikusi "prezidento" titulą; nei A. Voldemaras, buv. pirmosios vyriausybės premjeras; nei kuris kitas.

Žmonės tautininkų nerinko, kadangi jie gynė dvarininkų reikalus ir iš anksto skelbė savo priešišką žemės reformai nusistatymą.

KĄ REIŠKIA BILIJONAS DOLERIŲ?

Viename laikraštyje radome tokių apskaičiavimų:

Jei mes paimtume vieną bilijoną dolerių, iškeistume į dešimtdolerines ir jas sudėtume į eilę, sudurdami galą su galu, tai ši eilė nusidriektų 3 kartus nuo New Yorko miesto iki San Francisco, ir dar daug tų banknotų atliktų.

Jei Romos Cezaris, kuris mirė 44 m. prieš Kristaus gimimą, būtų gyvenęs iki šiol ir būtų kasdien prašvilpęs po tūkstantį dolerių, tai jisai būtų iki dabar praleidęs tik tris ketvirčius vieno bilijono.

Jei kas šiandien pradėtų skaityti bilijoną po vieną dolerį, tai šito darbo dar nepabaigtų jo anūkai.

Bilijonas reiškia tūkstantį milijonų. Europoje dažnai sako, vietoje bilijonas, "milijardas".

1 GEGUŽĖS — "ŠV. JUOZAPO DIENA"

Pirmą gegužės dieną, pereitą sekmadienį, popiežius Pijus XII pasakė kalbą 150,000 Katalikų Darbininkų Sąjungos narių ir paskelbė, kad Pirmoji Gegužės nuo dabar bus *"Šv. Juozapo Darbininko Šventė"*.

Tuo būdu ir Romos katalikų bažnyčia priėmė Pirmosios Gegužės, kaip darbininkų šventės, idėją, tik davė jai religinį pavidalą.

Šv. Juozapas buvo Jėzaus motinos, Marijos, vyras ir iš profesijos dailidė. Krikščioniški padavimai sako, kad jisai nebuvo Jėzaus tėvas, — nors tie patys padavimai teigia, kad per Juozapą, kilusį iš karaliaus Dovido giminės, Jėzus taip pat giminiavosi su Dovidu. Psalmėse Jėzus yra šaukiamas "Sūnum Dovido, žydų karalium".

Bet tai — religinio galvojimo misterijos. Romos popiežiaus paskelbtoje dabar Pirmosios Gegužės šventėje šv. Juozapas yra pagerbiamas ne kaip šventosios Šeimos galva, bet kaip *darbininkas*. Tai yra neabejotina nuolaida šios gadynės *darbininkų judėjimui*, kuris pirmąją gegužės dieną pasirinko su tikslu demonstruoti savo klasės siekimus ir tarptautinį darbininkų solidarumą. Pirmąją Gegužės formaliai įsteigė 1889 metais atgaivintas, tarptautiniame darbininkų kongrese Paryžiuje, *Socialistų Internacionalas*.

Pirmasis Internacionalas (International Workers' Association), kaip žinia, buvo suorganizuotas Londone 1864 m., tarptautiniame darbininkų mitinge, kuris buvo sušauktas protestuoti prieš Rusijos despotizmą, kraujuose paskandinusį *lenkų ir lietuvių sukilimą*. Vėliau ruso Michailo Bakunino vadovaujami anarchistai tą Internacionalą suskaldė, ir maždaug 1873-74 metais jisai pakriko.

Penkiolikai metų praėjus, Internacionalas buvo atsteigtas Paryžiuje, susirinkus tenai įvairių šalių darbininkų delegacijoms pasižiūrėti Pasaulio Parodos, kuri buvo surengta Didžiosios Prancūzų Revoliucijos (prasidėjusios 1789 m.) šimto metų sukakčiai paminėti, ir ta proga pasitarti apie savo reikalus. Atgaivintasis, arba Antrasis, Socialistų Internacionalas ir įsteigė Pirmosios Gegužės šventę.

Katalikų Bažnyčia pavėlavo 65 metais. Ilgiau ji negalėjo ignoruoti darbininkų tarptautinės šventės, kadangi ją šiandien yra priėmęs faktiškai visas pasaulis, net ir Amerika.

J. LANSKORONSKIS, Paryžius

Ar Mendes-France linko į fašizmą?

(PARLAMENTINIO REŽIMO KRIZĖS PARAŠTĖJE)

(Tęsinys)

5. Parlamento grupių ir visuomenės dar *didesnis susiskaldymas*. Dabartinio parlamento dauguma praktiškai yra dešinėje, bet Mendeso asmenybė, jo vaidmuo rezistencijoj, jo linkimas į kairę, jo intelektualinė potencija ir susikūrusi apie jį legenda įgalino jį remtis trimis parlamento grupėmis. Tos grupės yra ne tik skirtingų tendencijų, bet ir parlamento topografijoje nėra gretimos. Nereikia išleisti iš akių, kad, be to, kiekviena grupė bei partija turi savo kairę, centrą ir dešinę. Dėl tos priežasties vistiek koks balsų skaičius (dažnai labai didelis) palaikydavo Mendesą, ta dauguma *niekuomet nebuvo ta pati*. Ji susidarydavo *ad hoc*, žiūrint sprendžiamo klausimo. Po gen. de Gaulle iš valdžios pasitraukimo niekuomet dar vyriausybinė kombinacija nesirėmė tokiu asmeniškumu kaip Mendeso laikais. Jis tai žinojo. Užtat jis linkęs buvo ieškoti paramos už parlamento ribų, viešoje nuomonėje. Jis mėgino ne tiek tą visuomenę informuoti, kiek ją palenkti savo naudai. Parlamentas nemėgo ne tik Mendeso propagandos ir autopropagandos, bet nemėgo ir politikos į viešąją aikštę kėlimo... Bet kad ir šiek tiek dirbtinai per spaudą, per radiją, per televiziją, per kinematografus populiarinamas Mendes-France jau išsinėrė iš nežinios ir iš indiferentizmo pelkių: publika kuone pirmą kartą susidomėjo vyriausybine veikla ir Mendeso-France asmeniu. Atsirado Mendeso "stiliaus" legenda. Tas stilius kaip tik ir siejamas su Mendeso į fašizmą tariamais polinkiais ir apie jį reikia atskirai pakalbėti.

Mendeso "Brain-Trust"

Be vyriausybės narių tiesiąja žodžio prasme, Mendesui talkininkavo jo sumobilizuota gana didelė įvairių patarėjų, atskirų klausimų žinovų, technikos specialistų ekipa, savo rūšies "brain-trust". Nieko blogo tame nebūtų, gal visai priešingai, jei ta ekipa būtų buvusi ir pati kuklesnė ir Mendeso spauda apie ją diskretiškesnė. Mendeso "Brain Trust" dar nieko bendro neturi su madine, bet vis dar neaiškia, bent Europoje neaiškia, James Burnhamo *"technokratija"*, bet nepaisant, kad ir vis didėjančios technikinių ekspertų reikšmės, jie tegali tiekti siūlymus, bet ne imti sprendimus. Bet kuri visuomeninė ar vyriausybinė problema nėra abstrakti ir vien technikinė problema, bet ji yra žmogiška, *socialinė ir politinė problema*, kurios sprendimas priklauso *politinei galiai*, svarbiais ir principiniais klausimais visos vyriausybės in corpore kompetencijai, bet ne jos vardan sprendžiančiai kažinkokiai *anoniminei technikinei kompetencijai*. Praktikoje pasirodė, kad labai svarbios problemos tariamai buvo svarstomos, diskutuojamos, sprendžiamos, aplenkiant ne tik parlamentą, bet dažnai ir vyriausybės narius, net suinteresuotus ministrus. Dažnas suinteresuotas politikas ar atsakingas ministras apie jo departamentą liečiančius projektus sužinodavo iš laikraščių! Kas sprendžia? Kas ir kuriuo tikslu iš kalno informuoja spaudą? Viskas daroma Pirmininko vardu! Tokį darbo metodą gal galima pavadinti savotišku "stiliumi", bet vargu jis yra tikslingas, o demokratijoje vargu priimtinas. Parlamento partijos susirūpino. Vienas kitas ministrų atsistatydino. Mendesui palanki spauda mėgino tokį metodą teisinti, esą "didieji projektai niekuomet negimsta parlamentuose ar vyriausybinėse asamblėjose, bet jie gimsta didžiųjų vyrų galvose ir vykdomi jų padėjėjų protais", bet toks į "autokratiją" vyriausybės galvos pasinešimas buvo įrašytas į jo deficito sąskaitą.

Garsinimas ir garsinimasis

Savo veiklai išpopuliarinti Mendes iki šiam laikui neturėjo sau lygaus. Be jokių skrupulų darban buvo paleistos visos priemonės. Vyriausybės, ypač pačiam Mendesui garsinti, ant kojų buvo pastatyta visa informacijų ministerija, spauda, radiofonai, televizija kinematografai ir bet kurios kitos reklamai tinkamos priemonės. Iš pačios savo valdymo pradžios Mendesas įvedė paprotį kas šeštadienį "gyvu žodžiu kreiptis į prancūzus". Tų jo "pašnekesių" turinys, be informacinių bendrybių apie nuveiktus ar dar nuveiktinus darbus, dažniausiai būdavo persunktas pigia demagogija ir miniai pataikavimu. Ant rytojaus užregistruotas kalbas po kelius sykius visi radiofonai turėdavo pakartoti, o spaudos agentūros ir pataikaujanti specifiniai "mendesinė kairioji spauda" kiekvieną žodį, lyg kokią dogmą, lyg kokią elgsenos taisyklę, turėjo aiškinti ir komentuoti iš kalno nurodyta prasme. Taip buvo kariamas visuomenės tariamo bendradarbiavimo su vyriausybės galva mitas, taip buvo daromas skirtuma starp "legalios krašto nuomonės" (parlamento) ir "tikrosios krašto nuomonės" (tautos)!..

Tomis pat priemonėmis buvo kuriamas mitas ir apie Mendeso taip išgarsintą dinamizmą.

Savaime suprantama, kad toli gražu ne visa spauda buvo pasišovusi taip liaupsinti p. Mendesą. Prancūzijoje spauda laisvesnė kaip bet kur kitur. Kaip mendesinė reklaminė spauda nebepaisė ribų, taip ir opozicijos spauda replikuodama prašoko kultūrinės žurnalistikos ribas. Kokiais tik žodžiais tas šaunusis pirmininkas nebuvo išvadintas!.. "Tas miestelių prekyvietės šarlatanas, karčiamų iliuzijonistas, Ekspreso (p. M.-F. oficiozas) klikos išgarsintas, susenėjusio Moriako liūliuojamas (p. Moriakas yra žymus katalikų rašytojas bet kairumu mėgstąs pažaisti politiniais klausimais tėra tik pretenzijos diletantas — *J. L.*) megalomanas mėgina įtikinti milijonus gerų prancūzų, kad jis vaidina *providencialų vaidmenį*. Jo prieplakos į jo aktyvą užskaito jo kalbas per radiją, jo tarpkontinentines pantomimas, vizitą pas Šventąjį Tėvą, jo pieno puodais svaisčiojimąsi... Jie užspringdami giriasi jo dinamizmu, nepastebėdami, kad tas polišinelis ištisus mėnesius blefuoja ir tik vėją kilnoja..."

Kiti, kiek daugiau saiko prisilaiką žurnalistai, pastebi:

"...Reklama galėjo sukurti PMF, bet ji negalėjo realizuoti didžiųjų tautinio atkūrimo uždavinių..."

Mendeso dinamizmo sąskaiton įrašomi 25,000 klm. kelionių lėktuvais. Nieks nesuprato kodėl M-F vyko į JAV. Didžioji jo šalininkų dalis buvo antiamerikonai. Ir štai, va, pats lyderis vyksta į tą taip dažnai nepalankiai linksniuotą Meką nusilenkti viešpačiams.

(Bus daugiau)

Ilgą laiką nenorėjo pripažinti Pirmosios Gegužės Jungtinės Valstybės, bet dabar jau ji yra įteisinta kongreso įstatymu, kaip *Lojalumo Diena*, — kas, žinoma, suteikia jai kitonišką antspalvį.

Tačiau aršiausią Pirmosios Gegužės prasmės iškreipimą padarė bolševikiniai Rusijos komunistai. Jie pavertė ją *militarizmo* demonstracijos ir demokratinių valstybių plūdimo diena!

Bet, anksčiau ar vėliau, tikroji tos šventės idėja paims viršų.

J. PRONSKUS

LIBERALIZMO TEMOMIS

(Tęsinys)

Ar demokratija yra geresnė socialinė bei politinė sistema už tas naujesniąsias ir sėkmingesniąsias, reikalaujančias sau ištikimybės iš naujų milijonų žmonių? Ar laisvė pagaliau yra brangiausias dalykas ar tik pasenęs ir iš mados išėjęs tikslas, netekęs didžiumos savo reikšmės glaudžiai organizuotoje bendruomenėje ir daug mažiau bėra reikalinga šiandien negu drausmė bei mažiau teturinti vertės negu saugumas? Ar broliškumas ir gera valia ir meilė yra "Sutvėrimo galutinis įstatymas", į kurį žmonių bendruomenė privalo nepaliaudama kopti, arba tai yra tik silpnos ir bekraujės kultūros padarai, turį būti atmesti "naujosios gadynės", nekliudomai žygiuojančios į pasisekimą, nevaržomos sentimentų ir švelnumų? Ar mūsų Didžioji Tradicija tebėra verta ištikimybės?

Nugalėti Vakarų kultūrai gresiančias jėgas yra reikalinga aukštesnė filosofija, ne vien tik karinė bei ekonominė galybė. Reikalas liečia žmonių mintis ir širdis, dėl kurių reikia eiti į lemiamą kovą, kurios išdavos ilgiems metams nulems mūsų bendruomenės likimą. Tai ne Maurai gresia Paryžiui ir ne Turkai, kuriuos tenka atmušti nuo Vienos vartų, bet daug rimtesnė ir judresnė grėsmė. Mes jau randamės prie Armagedono ir kova jau yra prasidėjusi.

Toje filosofijų kovoje mūsų priešai turi žymią pirmenybę: jie yra visi vienos minties, vieno tikėjimo. Tatai paeina iš dalies dėl komunizmo geležinės disciplinos ir regimentacijos, ir iš dalies — to nepamirškime — nuo tikro atsidavimo naujai idėjų sistemai, visiškai nutraukusiai saitus su praeitimi ir žadančiai geresnių dalykų ateityje daugeliui tokių žmonių, kurie yra buvę skaudžiai nuskriausti praeityje. Komunistų doktrinos, paremtos Marksu ir perdirbtos Lenino ir Stalino, yra tikras monolitas. Viskas viename gabale. Ne tik tai, kad ji laikosi daikte logiškai, bet ji dar yra apsaugota nuo eretikiško aiškinimo beatodairiška drausme ir kietai prilaikoma partijos linijos. Komunistų yra įvairių rasių, kraštų ir kalbų, bet jie visi apjungiami bendro vieno "kredo".

Ne tik Rusijoje ir jos satelituose, bet visur, kur tik komunistai įsiskverbia, nežiūrint, kaip skirtingos bebūtų vietinės problemos, tas pats konformiškumas nustatomas: "klasių kova", "deviacijos" pavojai, Vakarų "idealizmo" baimė, dialektinio materializmo "stilius", bet kuriuos klausimus sprendžiant. Klaidinga būtų mažinti tokio "kredo" veržlumą. Čia turime reikalą su tikra makedoniečių falanga, į kokią sugretinama komunistų galvosena: kompaktiška, sustingusi, kieta, sunkiai prieinama kitokioms idėjoms.

Išeities beieškant

Priešingai tokiai disciplinuotai monolitinei ideologijai padėtis tų žmonių, kurie nori laikytis Didžiosios Tradicijos, yra neaiški, susiskaldžiusi ir netikra. Neturima bendro fronto, pagal kurį būtų galima mobilizuoti savas pajėgas. Niekur neiškelta tokia vėliava, aplink kurią žmonės galėtų spiestis, išskiriant atkakliai neatleidžiantį jausmą, kad kai kurie dalykai yra labai geri, teisingi ir gintini. Bet kas tie dalykai yra, kaip jie derinasi su tokia ar kitokia filosofija, kurios turėtume laikytis, taip ir lieka neaišku. Mes turime visiems mums bendrus instinktus, bet ne visiems bendrus įsitikinimus. Filosofiškai tariant, mes esame minia, išsklaidyta įvairių nesuderinamų idėjų daugybės, reikalo verčiama stotis prieš disciplinuotą armiją. Mes neturime patiekti gaivalingos alternatyvos priešais komunistinį materializmą.

Kas paklaus, kuo gi Vakarai tiki? Kas Vakaruose skelbia tiesą? Gal popiežius, arba Bertrand Russell, ar Albert Einstein, o gal Jean Paul Sartre? Gal Harry Emerson Fosdick, o gal Billy Graham, arba Albert Schweizer? Gal Pasaulinė Bažnyčių Taryba, ar Jehovos Liūdininkai? O gal J. P. Morgan arba John L. Lewis. CIO ar WCTU? Visi tie tiek mažai teturi ką bendra, kad naudotis jais kaip armiją rekrutuojančiais karininkais Vakarų idealizmui ginti, labai menka armija teišeitų... Kaip šv. Povilas sakė, "Kai trimitų garsai netikri, kas eis ruoštis kovai!"

Van Ogden Vogt sako: "Svarbiausias faktas apie Vakarų civilizacijos pasaulį šiandien yra ne technologija arba masinė gamyba, arba atominė energija, arba rusų agresija. Svarbiausias faktas yra minčių ir moralės surizgimas (confusion). Tai yra kultūrinis nepastovumas. Civilizacija negali išgyventi be didesnio idėjų sandėrio negu kad yra šiandien. Tauta prieš nustatydama savo moralę pirma turi nustatyti savo mintis.

Kokius svarbiausius dalykus dabar mes žinome ir kuo mes galime protingai tikėti, kas liečia gamtą ir žmogaus prigimtį? Mes negalime daug toliau progresuoti nepadarę nuodugnios revizijos, kokia yra mūsų filosofija.

Jei dabar mes nepajėgsime nušluoti į šalį garbintą senovės šiukšlyną ir dabarties bigoterijas, tiek jaugiančias mūsų mintijimą, ir nesurasime bendrą pagrindą apšviestam tikėjimui ir įsitikinimams, kuriais visi žmonės galėtų paremti savas filosofijas, mes nebūsime verti tos gadynės, kurioje gyvename.

Mūsų skirtingumų centras, svarbiausioji priežastis, kodėl mokslo idėjos atrodo nesuderinamos su mūsų senovės paveldėjimais, gali būti paprastai išaiškinta: tai yra dvi fundamentalinės opozicijos tarp žmogaus *proto* (reason) ir jo *dvasios*. Čia tai yra tas šaltinis, iš kurio kyla pasaulio surizgimas ir netikrumas.

L. P. Jacks knygoje "Revolt Against Mechanism", N. Y. 1934, tą reikalą sekamai išreiškia: "Vienybė, tvarka, sistema: taip, žmogaus protas viso to reikalauja, bet niekuomet per ilgai nepasilieka su jomis. Mūsų sistemos yra lyg poilsio namai arba karavansarajai, kur keleivis praleidžia naktį, išmiega savo nuovargį ir pasilsėjęs pats ir pailsinęs savo kupranugarius, kitą rytą vėl keliasi kelionei į savo nebaigiamus tolius naujuose pasauliuose. Kai keleivis paklysta, pameta savo kelią, kaip daugeliui mūsų neretai pasitaiko šio modernaus amžiaus galvosenos surizgime, jo ilgesys pailsėti nakvynės namuose vėl pasidaro intensyvus. Tą momentą jam atrodo, kad pavykus surasti tokią saugią užuovėją, jis ten jau amžinai pasiliks ir nebesikesins į naujas pavojingas klajones. Bet palauk, kol jis numiegos savo nuovargį, ir greit vėl pamatysi jį kelionėje, žygiuojantį per pasaulį, bevarantį pirmyn savo kupranugarius. Vienybė, tvarka, sistema — tikrai žmogaus protas tuos dalykus skaito gerais, bet nepasiduoda nei vienam jų pajungiamas. Jis išsilaužia iš tų kalėjimų, kaip kad jis išsilaužia iš visų kalėjimų. Įgimęs nuotykiautojas, tas mūsų žmogaus protas!"

K. TAUTKUS-DUBYSA

PO BANDUNGO KONFERENCIJOS

Afrikos — Azijos 29 tautų konferenciją tenka užregistruoti istoriniu įvykiu. Laiko trumpumas neleidžia kalbėti apie istorinę jos vertę. Jos vaisiai gali pasirodyti tik po ilgesnio laiko. Šiandien galime pasidžiaugti, kad Afrikos — Azijos tautose nėra mirusi laisvė; ji pradeda atbusti. Daugelis konferencijoj dalyvavusių tautų atstovų (Ceilono, Pakistano, Filipinų, Irano ir Irako) savo kalbose davė suprasti, kad jie yra laisvės pusėje, priešingi nusistovėjusiam ir svyruojančiam neutralumui (Indija); visu griežtumu atmeta komunistinę ideologiją; stoja už teisingą pasaulyje taiką; gražų, laisvą ir savistovų tautų sugyvenimo, demokratiniais pagrindais tvarkomą apsisprendimo dėsnį.

Tautos jaunos, bet sveikai galvoja

Beveik visos Afrikos—Azijos tautos yra jaunos. Savistoviu ir nepriklausomu gyvenimu gyvena neseniai. Jos nesigina, kad yra atsilikusios, nes ilgus laikus buvo valdomos svetimųjų (anglų, prancūzų, olandų, belgų ir kitų). Svetimieji nesirūpino tas šalis kultūrinti, šviesti, šalinti ir atsilikimo negeroves. Jie žiūrėjo savo interesų, jais rūpinosi. Todėl komunizmas galvojo (praeities patyrimas rodo, kad geriausia dirva komunizmui plėstis yra atsilikusieji, tamsūs, vargingi ir neturtingi kraštai), jog Afrikos — Azijos kraštuose jiems yra labai gera dirva pasėti komunistinę sėklą. Turime su džiaugsmu konstatuoti, kad konferencijoje šis galvojimas buvo sutryptas, pasmerktas ir atmestas. Spalvotieji žmonės pradėjo atskirti vergiją nuo laisvės, melą nuo apgaulės. Nepuolė į glėbį komunizmo skelbiamam geriausio gyvenimo, lygybės, brolybės mitui. Azijos ir Afrikos žmonės žino vergijos vertę, kratosi kitos rūšies vergijos naštos. Tai sveikos ir teisingos galvosenos žmonijos dalis, kuri pati savo jėgomis stengiasi susikurti geresnį, laimingesnį, kultūringesnį, laisve ir meile paremtą gyvenimą sau ir būsimoms kartoms. Jei Afrikos — Azijos visos tautos pasirinks teisingą kelią, kurį parodė Bandungo konferencijos metu jų dalis, reikia tikėtis, kad jos, padedant Amerikai ir kitiems laisvę mylintiems kraštams, savo tikslą pasieks, atsistos ant tvirtų pamatų ir išaugs į labai reikšmingą, tvirtą ir galingą veiksnį, kuris padės sunaikinti pasaulyje melo, apgaulės, vergijos ir tautų kiršinimo sėklą — komunizmą.

Komunistinis kolonializmas

Afrikos — Azijos tautose žodis kolonializmas yra nepopuliarus. Jos gerai pamena to žodžio realią reikšmę. Kada Irako užsienio reikalų ministeris Jamali savo kalboje pavadino komunizmą naujos rūšies kolonializmu, kuris yra baisesnis už buvusį kolonializmą, jam pritarė ne vienas, bet visa eilė delegacijų vadovų. Į jo pateiktus nesugriaunamus faktus (Pabaltijo valstybės, Lenkija, Rumunija, Bulgarija, Albanija, Korėja, Indokinija) nedrįso atsakyti komunizmą atstovavęs Raudonasis Kinijos diktatorius Chou En-lai. Pagaliau Ceilono ministeris pirm. Sir John Kotelawala savo planu visai pribaigė komunizmo atstovus ir net paveržė pirmenybę pačiam didžiajam Bandungo konferencijos neutralistui Nehru. Tenka jau dabar pripažinti, kad Afro-Azijos tautų konferencijoje išryškėjo šie dalykai: komunizmo ideologija nepageidaujama—verta nuodugnių pataisymų arba pasisakymo atvirai, ko siekiama; neutralumas didina komunizmo tolimesnį apetitą; spalvotoji rasė geidžia ne neapykantos kitoms rasėms, bet teise bei teisingumu paremtos taikos visam pasauliui, visai žmonijai, visoms rasėms ir spalvoms.

Posūkis reikšmingas, bet abejotinas nuoširdumas

Jau Bandungo konferencijos išvakarėse Maskva padarė staigmeną reikalu, kuris karts nuo karto buvo judinamas, bet susilaukdavo nesekmės.

Dešimties metų to reikalo kaltininkė staiga pati pasiūlė Austrijai nepriklausomybės grąžinimą, kuris, išsikvietus Austrijos priemierą Julių Raab, buvo viešai deklaruotas. Čia paaiškėjo Maskvos tikslai. Austrija turi būti neutrali, nesidėti į jokias sąjungas ir savo teritorijoje neleisti laikyti svetimų karinių bazių. Tai vienas tikslas. Antras buvo taikomas Vakarų Vokietijai. Štai, žiūrėkite, kokie mes geri! Pasekite austrus, atsisakykite visų Paryžiaus ir Londono susitarimų, ir jūs taip pat gausite visos Vokietijos sujungimą.

Viena sąlyga — neutralumas. Kitas, beveik sutapinamas posūkis buvo konferencijos pabaigoj su Raudonosios Kinijos "nusileidimu" ir prašymu derybų su JAV. Tiesa, privačiai atitinkamos delegacijos ta kryptimi veikė, bet ar jų pastangos davė tuos rezultatus, ar "kieno kito", šiandien niekas negali tvirtinti.

Greičiau galima prileisti "kieno kito — ne konferencijos dalyvių" vaisių sekmingumas iššaukė tokį Chou En-lai pareiškimą. Jei Sovietų "staigus posūkis" su Austrija dalinai žinomas (tik dalinai), tai Kinijos "posūkis" yra paslaptingas, neišaiškintas. Čia yra daugiau, kaip propaganda; daugiau ,kaip sudrumstimas vandens, kuriame lengviau žvejoti. Jis paaiškės gal tada, kada jau bus po laiko, kaip "Pirmosios balandžio supolitinimas".

Šiais metais balandžio mėnesį visos staigmenos iš komunistų pusės buvo pradėtos kartoti, kurias juokdarys kitaip negali pavadinti, kaip "balandžio supolitinimu". Gi balandžio pirmosios tradicija žmones apgaudinėti yra sena.

Madeira Beach, Fla.

"Naujienos" — vestuvių dovana

Charles Lukas iš Detroito, Mich., vedė Nelę Sadūnienę iš Roselando (prie Chicagos). Sutuoktuvių iškilmės vyko Šv. Jono bažnyčioje balandžio 19 d. Pamergė buvo sesuo Anė Paleliūnienė iš Chicagos, o pajaunis — Povilas Šlapelis iš Kalifornijos.

Puotoje dalyvavo daugiau, negu 200 svečių, kurie suvažiavo iš visos plačiosios Amerikos. A. P. naujavedžiams užprenumeravo "Naujienų" dienraštį, kaip vedybinę dovaną. Geras pavyzdys kitiems lietuviams. K. P.

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turįs moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja motorą, kad taupiau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
(Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas
11 gabalų tiktai už $169
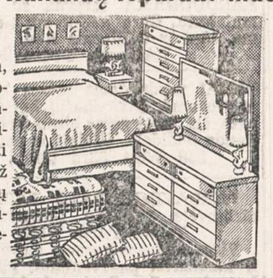
Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.
ROOSEVELT FURNITURE CO
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

Skaitykite "N-nas"

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747
Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad. visai neatidaroma.

RAKANDAI

ILGIAU TARNAUS
GRAŽIAU ATRODYS IŠ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS
Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.
Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.
Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.
Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Spec. smegenų ir nervų ligos.
Val.: antr. ir penkt. 7:30 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 4:00.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10—12 ryto ir 5—8 val. vak.
Šeštadieniais 10—2.

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2614 WEST 63rd STREET
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Rezidencijos: BEverly 8-6162

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. ONA PRUNSKIS
DANTŲ GYDYTOJA
2423 West 63rd Street
(Netoli Western ir 63-čios gat. kampo)
Dirba kasdien nuo 10-12; 2-4, 5-8 val.
Šeštadienį 9 - 1, trečiad. tik susitarus.
Ofiso tel.: WAlbrook 5-2017 Namų tel.: CAlumet 5-9195

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsiliepę viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. ŠTRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8 — 10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadienį 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LALIO ŽODYNAS
yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai angliską žodyną. Kaina—$14.00 Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

—KĄ REIŠKIA CYMA? CYMA tai yra šveicariški labai geri laikrodžiai. Jų didelis pasirinkimas pas J. KARVELĮ, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677. Čia pat sutaisoma laikrodžiai, foto ir radio aparatai, rašomos mašinėlės ir akordijonai. (Skelb.).

J. B. JEWELRY CO.
3249 So. Halsted Street

Didžiulės atsargos žaislų, laikrodžių, dovanų, staliukų vaikams, gausybė visokiausių žaidimo priemonių

DIDYSIS ATIDARYMAS

įvyksta ketvirtadienį, penktad. ir šeštadienį

Nemokamai dovana su kiekvienu pirkiniu.
Orchideja Motinos Dienai nemokamai.

Jūs mokėsite MAŽIAU negu pusę (½) arba net mažiau negu (¼) ketvirtį kainos.

Dirbtiniai perlai, reguliari kaina $3.00, dabar ..... .88
Pavasarinės pudrinės, reguliari kaina $3.00, dabar ..... .88
Nauji spalvoti papuošalai .... .88
Nauji įvairūs papuošalai, Rhinestone, grandinelės, rožančiai, sagės, karoliai, auskarai, apyrankės, paauksuotos arba pasidabruotos $2.00 vertės, parduodami tik už ..... .88
Šautuvėlio formos žiebtuvėliai $1.00 vertės, tik ..... .25
Žiebtuvėliai $3.00 vertės ..... .50
Dėžė rašomojo popieriaus, $1.00 vertės ..... .25
Populiarios ir klasiškos muzikos plokštelės, 78 rpm. ..... .25
Elektriniai maži patefonai $4.00
3 gabalų Baby dinette 3.95
Vaikams supamosios kėdės 2.00
Kitokios kėdės vaikams 1.50
Apvalūs veidrodžiai, $2 vertės 1.00
Lininės nosinaitės, 60c. vertės .10
Parkette plunksnakotis 1.00
Auksinės amžinoji plunksna, $1.00 vertės ..... .25
Elektriniai sieniniai laikrodžiai $4.00 vertės 2.00
Ukulėlė, $2.00 vertės ..... .88
Kavos perkuliatorius, $19.00 vertės 9.00
Specialūs automat. tosteriai 10.00
Elektriniai automat. prosai 4.95

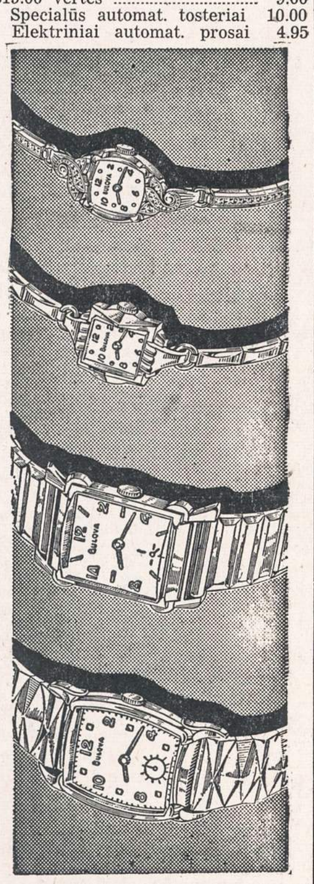

Elegantiški rankiniai laikrodžiai, $9.00 vertės 4.95
7 akmenų Anker rankiniams laikrodžiams, kainos sumažintos iki 8.88
7 akmenų ir 6 rubinų moteriški labai dailūs rankiniai laikrodėliai, labai tikslūs, $19.00 vertės 8.88
17 akmenų rankiniai laikrodėliai, $39.00 vertės 14.88
17 akmenų 14 kar. auksiniai rankiniai laikrodėliai, $60 vertės 19.00
Gryno aukso, su brangakmenio akim žiedai, $10 vertės 2.95
24 gabalų Silverware Stainless setas, $9.00 vertės 3.95
100 gabalų Silverware Stainless steel setas su stumdomuoju staleliu, $45.00 vertės, dabar parduodamas tiktai už 22.00
52 gabalų Rogers Silver, $39 vertės, dailioj dėžutėj 19.00

DYKAI KUPONAS SU KIEKVIENU PIRKIMŲ ORCHIDEJAI ARBA DOVANAI GAUTI

J. B. Jewelry & Gift Co.
3249 So. Halsted Street

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. UŽDARA sekmad. ir treč.
MRS. S. ROZAK, Vedėja

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mechanizmo šauksmas

Plėšikai, kurie bandė įsilaužti į Michigan Electronics, Inc., 854 N. Rockwell St., krautuvę, gerokai nustebo išgirdę žmogišką balsą: "Labą vakarą, džentelmenai. Mes primename jums, kad ši vieta yra saugojama elektroninio mechanizmo". Tuo pačiu metu greta įtaisytas garsiakalbis ėmė šaukti: "Pagalbos, pagalbos, policija, plėšikai, vagys".

Netrukus prisistatė ir policija, kuri, žinoma, plėšikų nerado. Krautuvės vedėjas, Paul Grossi, 2419 N. Artesian Ave., pareiškė, kad neseniai jo įtaisytas mechanizmas, kuris kalba žmogaus balsu, savo užduotį atliko gerai.

Suvalgė žiurkių nuodus

5 metų berniukas Bobby Olson surado ties savo tėvo garažu, 7537 S. May St., "saldainių krūvą" ir išmėgino jų skonį. Vėliau paaiškėjo, kad tai žiurkių nuodai, kuriuos kažkas atvežė ir paliko.

Atitinkami organai tiria, kokiu būdu tie nuodai atsirado vietoje, kuri prieinama vaikams.

Nors sveikatos ekspertai teigia, kad žiurkių nuodai, kurie pažymėti "City of Chicago Rat Poison" užrašu, žmogui ir kitiems šiltakraujams nepavojingi, bet berniukas buvo nugabentas į ligoninę.

Susirgimai polio liga

Šiuo metu Chicagoje 45 žmonės serga polio liga. Tai yra rekordinis skaičius.

Visoje Amerikoje šįmet užregistruoti 1,305 polio susirgimai. Pernai per tą patį laikotarpį buvo 1,854 susirgimo atvejai.

Bet mirties nuo polio ligos atvejų šįmet yra daugiau. Sausio ir vasario mėnesiais JAV mirė 230 žmonių, o pernai per tą patį laikotarpį — tik 210.

Ta proga pastebima, kad šie duomenys neturi nieko bendra su masiniu vaikų skiepijimu prieš polio ligą, nes tas skiepijimas prasidėjo vėliau.

Išvengta mokytojų streiko

Gary priemiesčio mokyklų mokytojai, kurie yra susiorganizavę į AFL unijos skyrių, jau seniai reikalauja iš mokyklų tarybos algų pakėlimo. Bet kadangi mokyklų taryba nepripažįsta mokytojų unijos legalumo, tad disputas užsitęsė ir šios savaitės pradžioje grėsė mokytojų streiku, kuris būtų palietęs apie 30,000 moksleivių.

Pagaliau susitarta, kad mokytojų unijos ir mokyklų sąjungos atstovai susitiks pasitarimui su tarybos atstovais. Mokytojai reikalauja kiekvienam Gary mokytojui pakelti metinę algą $450. Mokyklų taryba siūlo $200.

Mokytoja Labb ryšium su streiko užmačiomis pareiškė: "Kiekvieną dieną mes savo mokinius mokome demokratijos, bet mes patys nesame traktuojami demokratiškai".

Nesportiškos muštynės

Šiaurinėje miesto dalyje nuoatos vyko varžytynės tarp dviejų kaimyninių beizbolo klubų, kurie kovojo dėl pirmenybės. Kartais toji kova įgaudavo visai nesportiškas formas.

Praėjusį pirmadienį 7 vieno klubo vyrai pačiupo 2 jaunamečius, kurie gynė jiems priešingo klubo reikalus ir juos beizbolo lazdomis taip sumušo, kad berniukai pasijuto praskeltomis galvomis.

Muštynės įvyko ties namais, esančiais 2233 Janssen St.

Palengvins susisiekimą

Ateinantį trečiadienį, gegužės 4 d., ties Ashland ir 40th St. pradedami naujo viadukto darbai, kurie miestui kainuos apie 3½ milijono dolerių.

Patiltės kelias bus apie 100 pėdų pločio ir sutalpins 6 automobilius greta.

Ryšium su darbų pradėjimu tą dieną 2:30 val. p. p. ties Ashland ir 40th St. įvyks atitinkamos iškilmės, kuriose dalyvaus miesto meras Daley ir kiti miesto aukštieji pareigūnai. Naujo viadukto išvedimas palengvins apkrautą susisiekimą mieste.

Refrigerator-Freezer
Over 12 cubic feet
now only
ATEIKITE ŠIANDIEN! PASIRINKITE PARANKIAUSIĄ
EASY TERMS

- True Zero-degree Freezer
- Automatic Defrost Refrigerator Section
- Ice Cream Rack—Juice Can Dispenser
- Adjustable Door Shelves
- Fold-away Bottle Racks

Plus many other features!

Come in and see it today!

AUTHORIZED DEALER GENERAL ELECTRIC APPLIANCES

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Atominė bomba padeda religijai

Žydų dvasiškių suvažiavime Chicagoje rabinas Aaron H. Blumenthal iš Mount Vernon, N. Y., pareiškė, kad žydų tarpe pasireiškia religinis atgimimas, kuris rišamas su atominės bombos grėsme.

Jo žodžiais, "galvoją žmonės neranda išeities moksle ir nesitiki, kad mokslas atneštų geresnę ateitį, tad kreipiasi į religiją."

Susisiekimo priemonės Chicagoje

Miesto mokesčių rinkimo įstaiga praneša, kad nuo 1955 m. pradžios iki balandžio 30 d. Chicagoje išduoti leidimai 51 arkliais traukiamiems vežimams, 1,669 — motociklams, 572, 380 — automobiliams iki 35 h. p., 176,974 — automobiliams, turintiems daugiau, negu 35 h. p., 68,223 — motoriniams sunkvežimiams ir apie 38,000 — kitoms susisiekimo priemonėms.

Pernai per tą patį laikotarpį buvo išduota keliolika tūkstančių leidimų mažiau. Arklių traukiamiems vežimams buvo išduota 2 leidimais daugiau.

Už visus tuos leidimus šįmet surinkta $17,179,538.00. Pernai per tą patį laikotarpį surinkta tik apie 15½ milijono.

Gyvulių globos savaitė

Gyvulių globos savaitė prasidėjo praėjusį sekmadienį ir tęsis iki gegužės 7 d. Ta proga Gyvulių Globos Sąjunga kreipiasi į Chicagos gyventojus, ragindama užregistruoti joje savo šunis ir kates ir gauti jiems atitinkamus pažymėjimus, kurie palengvins savininkams surasti savo gyvūnus jų paklydimo atveju.

Sąjungos adresas: 6224 South Wabash Ave., Chicago, Ill.

Nubaudė už melavimą

Buvęs policininkas Charles Kirkling, 4933 S. Michigan Ave., savo laiku prisiekusiųjų teismo klausinėjamas apie jo dalyvavimą Chicagos padugnių veikloje užsigynė buvęs policininku. Apklausinėjus eilę liudininkų ir paaiškėjus, kad Kirkling melavo, jam buvo paskirta 3 metų kalėjimo bausmė.

Suvažinėjo berniuką

Traukinys, einąs į vakarus, ties Joliet ant tilto užklupo 8 metų dvynukus, kurie grįžo namo iš Highland Parko. Mergaitė suspėjo pribėgti tilto galą ir mestis į šoną, o berniukas William Vancil, 229 Casseday St. Joliet, buvo mirtinai suvažinėtas.

Liudininkai teigia, kad įsibėgėjusio traukinio buvo negalima sustabdyti.

Ankstyvi karščiai

Praėjusį pirmadienį Chicagoje temperatūra pasiekė 87 laipsnius. Tai yra rekordinė šiluma nuo 1901 m. Kitais metais vidutinė gegužės 2 d. temperatūra būdavo keliolika laipsnių žemesnė.

Staigių oro pasikeitimų šią savaitę Chicagoje nenumatoma, Bet lietus galimas.

Nominaciniai rinkimai Gary

Šią savaitę Gary priemiesty vyksta nominaciniai rinkimai, kurie išskirs tikruosius demokratų kandidatus įvairiems priemiesčio postams: mero vietai, teisėjo pareigoms, miesto klerko pareigoms ir kt.

Generaliniai rinkimai Indianos miestuose įvyks lapkričio 8 d.

***Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $40,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".**

Cicero

Bendruomenės rinkimai

Kaip ir visur, taip ir čia vyko Lietuvių Bendruomenės vadovybės rinkimai. Rinkiminė komisija budėjo 12 valandų. Bet rinkikų atėjo tik truputį daugiau, negu 200. Cicero lietuvių kolonijai šis skaičius nėra didelis.

Užeigos atidarymas

Svetainė, esanti 1500 S. 49th Ave., gaus naują pavadinimą, nes pasikeitė jos savininkas. Naujasis savininkas Sefleris šio mėn. 13, 14 ir 15 dienomis ruošia užeigos atidarymą su užkandžiais ir dovanomis. D.

Nauja "Užuolanka"

Literatūrinio pobūdžio periodiniai leidiniai šio krašto lietuvių tarpe yra retas dalykas. Kai kurie leidėjai tokius leidinius yra bandę leisti, tačiau piniginiai sunkumai vis sutrukdydavo jiem darbą tęsti. Paskutiniu metu teturėjome tik 2 literatūros žurnalus. Pagaliau į jų tarpą šių metų pradžioje įžengė ir trečiasis, pasivadinęs — "Užuolanka".

Šis žurnalas, jau dviems numeriais pasirodęs Chicagoje, skelbiasi dailės, literatūros ir kultūros mėnesiniu laikraščiu. Jis savo forma ir turiniu kiek skiriasi nuo kitų tokių leidinių ir labiau prisitaiko prie platesnių skaitytojų masių. Jo prieinamesniais straipsniais, o ypatingai gausiais vaizdais ir beskubantis lietuviško žodžio mėgėjas bus patenkintas.

II me "Užuolankos" Nr. užtinkame mūsų literatūroje žinomų žmonių straipsnius. Rašančiųjų tarpe yra prof. Ignas Šlapelis, kuris duoda straipsnį apie Adomą Varną, poetas Bernardas Brazdžionis — 3 naujus eilėraščius, A. Merkelis — "Milžinai ir Nykštukai" straipsnį, rašyt. Marius Katiliškis — ištrauką iš didesnio veikalo pav. "Pirma artojaus diena" ir kt.

Žurnalą leidžia ir spausdina Vl. Matulaičio spaustuvė; redaguoja — A. Vilamis-Šidlauskas. E. Š.

K. Žoromskio paroda pratęsta

Dail. Kazimiero Žoromskio paroda Marijos aukštesniosios mokyklos patalpose pratęsta iki šio sekmadienio vakaro. Tai padaryta todėl, kad per vieną savaitę daug kas nesuspėjo parodos pamatyti. Paroda yra gerai paruošta, įvairi eksponatais. Visi paveikslai įdėti į brangius, meninkų pagamintus, rėmus. Verta ją pamatyti.

Lankymo valandos kasdien nuo 6 v. iki 10 v. v. Šeštadienį nuo 2 v. p. p. iki 10 v. v. Sekmadienį nuo 12 v. d. iki 10 v. v. (K)

Garfield Parko Pašalpos Klubas

Šiais metais Garfield Parko Pašalpos Klubo susirinkimai paparstai būdavo negausūs. Ateinantis klubo susirinkimas, kuris įvyks gegužės 8 dieną, turėtų būti gausus, nes tai paskutinis susirinkimas iki rudens. Per vasarą susirinkimai nebus šaukiami.

Kaip ir iki šiol, klubo susirinkimas įvyks Lietuvių Liuosybės patalpose, Cicero. Ta proga tenka priminti, kad prieš vasarą kiekvienas sutvarkytų savo mokesčių reikalus. Per vasarą gali daug kas įvykti, tad nėra ko atidėlioti.

Visi klubo nariai raginami atvykti į susirinkimą gegužės 8 d. O kurie į susirinkimą neatvyksite, tai iki rudens būkite linksmi ir laimingi. J. J. P.

Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS VIRTUVEI PYRAGAIČIŲ VIRĖJAS-KEPĖJAS
Taip pat įvairialaikis naktinis vyriausias virėjas. Pasimatyti su vyriausiuoju virėju.
SHERATON HOTEL
505 N. Michigan Ave.

REIKALINGAS kalvis dirbti su mažu elektriniu kuju (power hammer) ,taip pat nukalti mažoms dalims. Turi kalbėti truputį angliškai. Lawndale Forge Co., 2141 So. Spaulding Ave.

SKUBIAI reikalingas vyras nuolatiniam darbui. Turi mokėti vairuoti troką. Geras atlyginimas ir darbo valandos. BRUNO'S KEPYKLA, 3339 S. Lituanica Ave. CLiffside 4-6376.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

C O O K
MAN OR WOMAN
Excellent opportunity for person who has had cooking experience.
5 days, 40 hour schedule.
Liberal discount privileges.
CARSON PIRIE SCOTT & CO.
Personnel Department, 11th floor
Men's Store
MONROE AND WABASH

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

WAITRESSES.
Short hours that fit into a busy home life.
Hours between 11:00—2:30 on a six day schedule.
Liberal discount privileges.
CARSON PIRIE SCOTT & CO.
Personnel Department, 11th floor
Men's Store
MONROE AND WABASH

REIKALINGA masažistė dirbti Russian Bath. 4 dienos savaitėje.
1619 West Division Street

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

IDEALI delikatesų - saldumynų krautuvė ir užkandinė (visokių rūšių ledų gaminiai ir sumuštiniai), gražioj Marquette parko kolonijoj. Kampiniame name, prieš mokyklų, bažnyčių ir parko. Gyvenimui butas. Turiu paaukoti dėl nemokėjimo lietuvių kalbos.
2657 W. 69th St. GRovehill 6-9525

PARDUODAMA taverna su gyvenimui butu. Gerų pasiūlymų neatmesime. 43rd ir California Ave.
LAfayette 3-9626

PIGIAI parduodama mėsos krautuvė ir grosernė, 5 kambarių butas. Prieš bažnyčią, labai geras biznis lietuviams. Renda nedidelė. Užeikit ir pamatykit.
858 West 33rd tSreet

PARDAVIMUI BATŲ TAISYMO dirbtuvėlė, 3239 So. Lituanica Ave. Telef.: YArds 7-1055
Visos mašinos gerame stovyje. Yra ir kambariai pagyvenimui. Pageidaujama be vaikų. Su tuo darbu neapsipratusį apsiimsiu per 3 mėnesius pamokinti. Charles Matt.

SELF-Service (didelė mod. grosernė ir bučernė). Metinė apyvarta apie $85,000, gali būti padidinta. Visi įrengimai ir šaldytuvai pagal naujausią madą. Kampinis puikus mūro pastatas su 2 mod. butais. Kartu eina dvigubas sklypas, sudaras galimybių biznį dar daugiau išplėsti. Pirmos eilės vieta. Konfidencialus pardavimas. Asmeniškai kreiptis susitarus telefonu pas Z. UMBRAŽŪNĄ, HE 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

LABAI nupiginta kaina parduodame likerių krautuvę, esančią 6904 So. Morgan St. Savininko nesveikata verčia parduoti.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMA krautuvė su 3 kambariais. Galės pirkti namą.
908 West 35th Place

IŠNUOMOJAMAS angliškame beismonte 3 kambarių gražus butas. Pageidaujama 2 žmonės.
6751 S. Claremont Ave.

MALONU ATSIKELTI RYTE
459 St. James Place
(2500 North) prie ežero ir parko.
Neseniai dekoruoti 1, 1½ ir 2 kambarių gyvenamieji butai, $12 — $16. Miegamieji kambariai $8 —$10. Automatinė skalbimo ir džiovinimo mašina.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI
Prieš drausdami kitur, pasiteirauskite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
PILDOME INCOME TAXUS
Trečiadieniais uždaryta.

PROGA labai pigiai ir gerom sąlygom įsigyti 2 butų namą Brighton parke su autom. šildymu, karštu vandeniu —alyva.
Beveik naujas 2 butų liuksusiniai įrengtas namas Marquette parke. Pats moderniškiausias apšildymas spinduliuojančia šiluma. $38,000.
Vakarinėje miesto dalyje 3 butų po 5 gražius kambarius mūrinis namas, gerame stovyje. $21,500.
Dėl ligos parduodama didelė kampinė self-service maisto produktų ir mėsos krautuvė su visais įrengimais ir prekėmis, 3 butų mūr. namu ir dar gretimu sklypu. Marquette Rd. ir Ashland. Kaina $37,000.
Nebrangiai parduodami 2 labai geri bungalow'ai su pajamom, Marquette Parke.
P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St.—antras aukštas
PRospect 8-0097

CICEROJE PARDUODAMAS PELNĄ nešantis stiprus mūrinis namas, alyva šildomas. 5 dideli butai, 3 krautuvės. Viena krautuvė šiuo tarpu tuščia, tinkanti bet kokiam bizniui. GERIAUSIĄ KAINĄ PASIŪLĘS—NAMĄ NUPIRKS. Kreipkitės į savininką bet kuriuo laiku.
OLYMPIC 2-8715

PARDUODAMAS 5 kambarių katedžius, 50th Ave. ir 14th St. apylinkėje, Cicero. Skambinkite:
VIrginia 7-8356

1—NAMAS mūrinis, ant dviejų lubų, 4 gyvenimui apartmentai, apačioje krautuvė. Pirmame aukšte karštas vanduo ir šiluma.
2—Namas medinis, krautuvė ir 4 kambarių gyvenimui butas. Yra geriausioje biznio vietoje Bridgeporte, Halsted St. Pirmo namo renda gaunama $350 mėnesiui. Pirkėjas turi turėti $9,000 cash. Antro namo renda $100 mėnesiui. Reikia turėti $4,000 cash. Taip pat namas, krautuvė.
Suinteresuoti kreipkitės asmeniškai į Budriką, 3241 So. Halsted St. Agentai ar real estate brokeriai gaus pilną komisą.

GERIAUSIAS 2 BUTŲ PIRKINYS 4-4 kamb. Gazu šildomi abudu butai. Naujas 2 auto garažas. Bargenas, tik $14,900. $4,000 įmokėti. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

MARQUETTE parke 12 apart. namas, gerai išplanuotas, puikiame stovyje. Įmokėti tiktai $20,000, ir ilgametis 4½% morgičius išmokėjimui. Teirautis Z. UMBRAŽŪNAS, HE 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

NORINTIEJI GYVENTI GRAŽESNIUOSE NAMUOSE, DĖL PERTAISYMO, ATNAUJINIMO IR PAGRAŽINIMO NAMO, VISADOS KREIPKITĖS PAS
PAUL R. RAMOŠKA BROS.
Masons-Carpenters and General Contractors
Darbas atliekamas gražiai ir sąžiningai.
7300 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
PROSPECT 6-2439

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų . . . Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.